

MAGYAR LA

+ 3 lei

Printed in numerals conform
to the P.T.T. No. 157.012/1934.

1 LEU-POSTA

Nagys. Rámaszetter Róbert urnak
Disztér 1-2. BUDAPE

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 285 (1431) szám * Szerda, 1936 december 16

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Karácsony utánra halasztotta Baldwin a kormány lemondását

Edward herceg tavasszal tartja meg esküvőjét
Simpson asszonnyal

Londonból jelentik: A lordok házában és az alsóházban hétfőn olvasták fel VI. György üzenetét. Baldwin miniszterelnök rövid beszédben válaszolt az üzenetre, majd beszéde során kijelentette:

— Jól ismerem az új király kedves jellemét s azoknak, akik őt nem ismerik, csak azt mondhatom róla, jobban hasonlít egész természete és jelleme elhunyt atyjáéra, mint testvérei közül bármelyiké.

A Daily Express szerint Baldwin miniszterelnök csak karácsony után számít arra, hogy lemondjon a kormányelnökségről. Hír szerint azonban a kormány összetételén még karácsony előtt változtatnak.

A Morning Post úgy tudja, hogy az ir szabadság Edward lemondásakor hozott törvénye ellenkezik a westminsteri alkotmánnyal s ezért az alsóház legközelebbi ülésén MacDonald formálisan tiltakozni fog az ir kormány erre vonatkozó eljárása ellen.

EDWARD HERCEG BÉCSBEN FÜLBÁJÁT KEZELTETI.

Bécsből jelentik: Hétfőn az osztrák fővárosban az a hír terjedt el, hogy Simpsonné Ausztriába érkezett.

Ezt a hírt Simpsonné maga cáfolta meg s Cannesben néhány percre ki-

jött a villából, amelyben tartózkodik, hogy az újságírók láthassák.

Bécsi hivatalos kormányrendelet annak a reményének ad kifejezést, hogy az Ausztriában időző Edward herceggel éppen olyan tapintatosan bánnak és éppen úgy nem zavarják, mint legutóbbi ausztriai tartózkodása során tették. Egyébként Edward herceg hétfőn Bécsben felkereste Neumann professzort, aki megvizsgálta régi fülbáját.

Az Edward herceghez közelálló körök úgy tudják, hogy a Simpsonné válópere tavasszal véget ér s közvetlen a válás kihirdetése után Edward herceggel megtartja esküvőjét. Edward herceg magántitkára hétfőn érkezett Cannesból Enzersfeldre s magával hozta Simpsonné levelét.

MAGYARORSZÁGI BIRTOKOT VÁSÁROL EDWARD?

Budapesti jelentés szerint a Pesti Hírlap azt a hírt közli, hogy Edward herceg a jövőben is fenn akarja tartani Magyarországgal való kapcsolatát s ezért a Dunántulon meg akar vásárolni egy olyan nagyobb birtokot, melyhez hatalmas vadászterület is tartozik. A Pesti Hírlap szerint a tárgyalások a birtokvásárlásra vonatkozólag már három hete folynak.

Eden nagy beszédben ismertette Anglia külpolitikai irányvonalát

Kijelentette, hogy Anglia gazdasági és politikai téren egyaránt
örömmel együttműködne Németországgal

Londonból jelentik: Eden lord Bradtfordban beszédet mondott, amelyben beszámolt az általános nemzetközi helyzetről és Anglia külpolitikai törekvéseiről.

— Anglia tudni sem akar arról a veszedelmes kortünetről, — mondotta az angol külügyminiszter, — mely a világot most jobb és baloldali parancsuralmi csoportra osztja.

Nem kötünk szövetséget egyetlen állammal sem csak azért, mert annak jobb, vagy baloldali irányu a belpolitikája.

Nincs szükségünk semmiféle újabb tanokra. Arra törekszünk, hogy szívélyes viszonyban éljünk az államokkal s ismétlem

nem az a fontos, milyen politikai irányzatot követ az illető állam, hanem az a készség, amellyel a béke fenntartásához s a nemzetközi kérdések békés rendezéséhez járul.

— A nemzetközi biztonság a szerződések tiszteletbentartásán alapul, de az emberi ész alkotta szerződések szentsége nem sérthetetlen s azok javíthatók, de bizonyos szentségként kell őket körülvenni és az ünnepélyes fogadalmakat tiszteletben kell tartani.

— Annak az állapotnak pedig rövidesen véget kell vetni, hogy az írott szerződéseket erőszakosan és önké-

nyesen megszeghessék egyes államok.

A szerződések ebben a viszonylatban csak annyit érnek, mint a papírrongy. Ez a papírrongy-politika vezetett 1914-ben a világháborúra s

ha 1936-ban is ezt a politikát követjük, semmi bizalmunk sem lehet a jövőhöz.

Eden lord a továbbiakban beszélt a francia-angol szövetségről s kijelentette, hogy ez a szövetség nem csupán a két állam közötti kizárólagos megegyezés, ép ezért politikai, gazdasági és pénzügyi területen egyaránt nagy örömmel üdvözölné Németország együttműködését.

— Földünk oly kicsiny lett, — folytatta Eden, — hogy

bármely részén pattar ki a szikra, az egész világot lángborítja, ezért bölcsen tennék az államok, ha a fegyverkezési láz helyett a gazdasági együttműködésre törekednének.

— A spanyol tragédia súlyos aggodalmat kelt az egész világon s a benemavatkozási egyezmény felmondása beláthatatlan következményekkel járna. Angliának az a célja, hogy minél szűkebb körökre szorítsa a beháborút s hogy minél előbb véget vessen az áldatlan testvérharcnak

Mitől függ a népek közötti béke és jószomszédság

A román-lengyel barátság kiújulásának és megerősödésének napról-napra mind sürűbbek a megnyilatkozásai. Ujabbban a két ország katonai vezetőinek szívélyes találkozása, pár nappal előbb a külpolitikai felelős vezetők egymásközötti mélyreható és megértő eszmecserája jelezte és jelzi, hogy közös érdek és közös szellem nagy összefüggései hatják át államunkat és északi szomszédját. A szomszéd ott áll Európa középkéleti határvonalán, s a keleti és nyugati óriási összeütközési lehetőségeket választja el egymástól, még pedig észak felé haladóan. Hasonló úgy a helyrajzi, mint az ebből folyó nemzetközi állapota a mi államunknak, s általában a keleti Dunavölgy államainak, még pedig északról dél felé haladó irányban.

Ebben a keletnyugati elválasztó rendeltetésben természeti erőktől megszabott közösség van, ami tehát természetes következményként hozza a világhatalmakkal szemben való közös állásfoglalásokat, a közös sors megérését és az ahhoz való mind öntudatosabb alkalmazkodást. És ebből a szempontból véve, igen tanulságos lehet számunkra nézve, s továbbá sorslátásunkban is igen eligazító, ahogyan Lengyelország legfőbb papja, Hlond Ágoston bíbornok, a lengyel hercegprimás látja az érdekelt középketeurópai államok helyzetét.

A lengyel hercegprimásoknak országuk életében való vezető szerepe már a 14-ik századtól kezdve történelmi hagyomány. A gnezeni érseket a lengyelországi primásrangjára még az 1417-iki konstanzi zsinat emelte, s 1451-től kezdve a királykoronázás, a királyválasztás vezetése és a király helyettesítése is őt illette. Az 1749-ik évtől kezdve velejár ezzel az állással a bíbornoki méltóság. Ezt a történelmi multat és hagyományt Lengyelország fölöstása se tudta erkölcsi erejében, s népvetető tekintélyében megingatni. A gnezen-pozeni érsek lengyel primásként szerepel a porosz elnyomatás idején is; az 1861—66-ik évi német kulturharc idején pedig vezére nemcsak a katolikus, de nemzeti szempontból is a lengyelek összetartásának. Természetes, hogy az új lengyel állam kialakulásakor megint a gnezen-pozeni hercegprimásnak volt legfőbb szerepe a lengyelországi egyházi újjászervezkedés munkájában.

Ennek a nagymúltú egyházi és nemzeti méltóságnak a viselője 1926 óta Hlond Ágoston bíbornok. Állásának hagyományához képest ő is több, mint egyházi magasságban álló személyiség; még amellet országának világi és politikai dolgaiban is súlyos szavu iránymutató. Azért vehetjük kétszeresen fontosnak, ahogyan ő legutóbb a bécsi nagy keresztényszocialista lap, a Reichspost tudósítójának a lengyel szempontokról nyilatkozott. Néhány lényegesebb részletét e nyilatkozatoknak az alábbiakban közöljük.

— Tudja ön, — mondotta a lengyel főpap, — hogy a német birodalommal kiegyezés állapotába jöttünk. Ha ebben zavarodások állnak elő, mindkét oldalon a felelős állásban levők mindent megtesznek, hogy az „örök-ellenség” korszakának szomorú állapotába vissza ne essünk. Keleti szomszédunkkal, Oroszországgal megkíséreltük, hogy hasonló alapon, mint ahogyan Németországgal tettük,

Ha hó- és sárcipőt vásárol, akkor az csakis

CAURUM márkájú legyen

Az 1934 évi bucurești ipari kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

becsületesebb kiegyezést tudjunk kötni. Létre is jött egy megállapodás. Azonban ez nem több, csak beírt papíros, mert a harmadik internacionálé nem ismeri el azt a békét, aminek megóvását a szovjet-orosz külügyminisztérium hivatalosan megígérte. Országunkat túlárasztják azok a titkos ellenfelek, kik államunk ellen és egy bolsevista forradalom érdekében dolgoznak. Ezeket a komintern küldi, fizeti és védelmezi. Mindezek miatt ugyan nem viselünk háborút a Szovjetunió ellen, az igaz; azonban el vagyunk átkozva belügyeinkben az örökös ostromállapotra.

— A csehekkel szoros rokonságban állunk, de a kettőnk közötti viszony érzékenyen szenved a Prága és a Szovjetunió között létrejött kapcsolat miatt. Az utóbbi időben örvendtes jeleit kezdjük észrevenni, hogy valami fordulat állott elő ebben a tekintetben, s ez mindjárt valami enyhülést hozott az eddigi feszültségbe. Remélni merem, hogy ez enyhülés továbbtart, s végezetül is barátságos szomszédsággá fog változni.

— Ha más országoknál is végzetesnek tartom a szovjetbefolyást, akkor elképzelheti mély aggodalmaimat, amellyel én a francia-szovjetorosz szerződés következményeire gondolok. Nincs jogom, hogy egy barátságos hatalom állami ténykedéseiről ítélek. Csak azt akarom megállapítani, hogy a lengyel és francia nép között mindig testvéries szeretet állott fenn, s ezt a bolsevista üzemek most igazán aggasztó teherpróba alá vetik. Nem avatkozunk bele a francia nemzet belső ügyeibe. Minden törvényes kormányát úgy tekintjük, mint a mi szövetségesünk megbízottját. Csak éppen egy Szovjetfranciaországgal nem tudnánk többé közös úton továbbhaladni; egy olyan Szovjetfranciaországgal, mely mindazoknak a megtagadását jelentené, ami szent előtünk, de az igazi franciák előtt is.

Ezután a lengyelek főpapja arról szólott, hogy az európai válságnak négy lázterülete

van: Spanyolország, a Rajna, a Földközi-tenger és a Dunavölgye. De mindenik területen csak a bolsevisták aknamunkája lobbanthatja ki a háborút. Ha Spanyolországot szovjetizálni tudnák, ezzel az összes európai nagyhatalmakat belerángatnák a spanyol tragédiába. Ha a bolsevikiek Spanyolországban ezt el nem érhetik, akkor Franciaországra vetik magukat, hogy közte és Németország között uszításokkal kirobantsák a háborút. Ebben van a béke legfőbb veszélye, itt kell a béke barátainak közbelépniük.

— Ebben a kérdésben, — folytatta a főpap — Lengyelország a legerősebben érdekeltnek érzi magát, mert hálás küldetés int felé, hogy francia szövetségesünk és német szomszédunk között közvetítsünk. Kettőjük között nincs semmi olyan vitapont, ami jóakarattal félrehárítható ne volna. Csak egy pillanatra emelkedjünk fölül gondolkodásunkban azokon az uszításokon, amikkel a bolsevisták festik a falra a német rémet, s mindjárt elesnek Németországban is az ürügyek a franciák elleni ellenségeskedésre. És akkor csodálkozva fogjuk látni, hogy mily gyorsan megtalálják Pá-

ríz és Berlin egymást.

Azután az angol és olasz közeledésre mutatott rá Hlond bíbornok, majd a német és osztrák kibékülésre. Mindkettőben előmozdító az volt, hogy a bolsevista összevesztő befolyásoktól a felek mentesíteni tudták magukat. Ez a mentesülés idézte elő a német-olasz közeledést, s ez hatott az olasz-jugoszláv-magyar közeledés legújabb tüneteire is. Az ilyen fejtegetések során jutott el a nyilatkozó főpap és államférfi a Dunavölgy kérdéseire, melyek felől ezt mondotta:

— A Dunamellék egyéb megmaradt vesélyterülete is eltűnik, míhelyt Magyarország viszonya az 5 többi két szomszédállama irányában tisztázódik. Ez eddig még nem sikerült. Azonban Románia, ami szövetségesünk, bizonyára meg fogja találni a helyes utat. Ugyanis ott a szovjetbarát erők kiközösítettek s ez az egy tény döntő kihatású a béke irányában. Ami pedig a Csehszlovákia és Magyarország közötti viszonyt illeti, etekintetben a kialakulás lehetőségét már abban jeleztem, mikor a legutóbbi csehországi fordulatokra utaltam. Ha Prágában visszafejlődik a kommunista befolyás, ez mindjárt meghozza a cseh-magyar „modus vivendi” kialakulását.

Nagyszabású és átható tekintetű belepillantás ez abba a sok szövevénybe, mely most a népek kérdését, azok egymásmellettiségét összehavarja. A tisztázó szempont egyetlen tanulságot foglal magában: a társadalmi élet nyugtalanítását meg kell szüntetni, s azzal megszűnnek a népek szembenállásai. Hlond bíbornok is ebben foglalta össze fejtegetéseit:

— Az én „ceterum censeo” felfogásom ez: a kommunista tényező kikapcsolásától függ Európa és a világ békéje úgy általában, mint minden egyes helyen külön-külön.

Népszövetségi körökben komoly bonyodalmakra számítanak a danzigi kérdésben

Genéből jelentik: A népszövetségi delegátusok a spanyol polgárháború veszélyén kívül a danzigi kérdéssel vannak elfoglalva, mert mind rosszabb hírek érkeznek. Azt mondják, hogy a danzigi szenátus új választásra készül, hogy a többséget nemzeti szocialistáknak biztosítsa. Ugyanakkor a nemzeti szocialisták ér-

dekében új alkotmányt akarnak. Beck lengyel külügyminiszter csak januárra készül el jelentésével a danzigi helyzetre vonatkozóan. Népszövetségi körökben még a külügyminiszteri jelentés beérkezése előtt komoly bonyodalmakra számítanak.

A MEGLEPETÉS

Irtá: Tóth József

Copyright by Publicitas Press Service and Magyar Lapok

A Wilhelm Strassén álló egyik palotában néhány évvel II. Vilmos trónra lépése előtt és néhány évvel azután, hogy I. Vilmost megsebesítette a merénylő, két ember között érdekes párbeszéd folyt.

— Ha jól értettem, Amerikából jött és ott új találmány szabadalmát szerezte meg. Most pedig itt akarja értékesíteni Németországban...

— A világ legnagyobb vállalkozása kezdődik — válaszolta hevesen a másik. — Olyan cikkről van szó, amely feltartóztatlanul meghódítja a világot. Meghódítja először Németországot. Azután Németország meghódítja vele a külföldet. A gépek zakatolnak, ezer és ezer munkáskéz dolgozik az áru előállításán. Mert ezt tomegáru, amely mindenkinek kell. Uram! kiáltotta, — tomegáru, amely a legnagyobb üzletet jelenti.

— Megengedem — szólott higgadtan a méltóságtelegebb megjelenésű úr. Finom ujjá az asztalon dobolt. Szórakozottan látszott, csak amikor a szemben ülőre tekintett, árult el szeme komoly érdeklődést. — Megengedem — folytatta. — Valamikor így lesz. De amit Maga akar, ahhoz pénz kell. Milliók kellene. És én honnan veszek milliókat? És mikor fog nekem a pénz kamatozni?

— Aki csak egyszer látta használatban, meg van győzve. Nincs ellentmondás. Meg kell előtte hajolni.

— Ellentmondás nincsen, de sok az ellentétes érdek. Ön olyan arucikkal jön, amely meglevőt akar kiszorítani. Amit ma használunk, ami ma a modern, az sem terjedt még el. Hogyan akarja az újabbnak biztosítani a diadalutát?

Felállt, elsétált az asztal másik végéhez s ott rátette a kezét a drágamivű gyertyatartóra. Aztán megint továbbment és megállt a falnál, ahol gázlampa állott. Gyufát vett elő és meggyújtotta. Világos fehér láng lobbant fel, majd egyre erősödve világítani kezdett. Idegesen és szüntelenül változó erősséggel. De világított és nagy fényt terjesztett. Azután odament és meggyújtotta a gyertyát, amely szerényen pislikolt a gáz mellett.

— Nézze! Melyik a jobb? Melyiket választaná a kettő közül, ha a sötétben világosságot akar? Maga is, én is a gázlángot használjuk. De a császár még mindig gyertyával világít. És mert gyertyát használ, az az előkelő. Ha estély van nálam, én is előltem a gázlángot és gyertyát gyújtok, mert ez a divat, mert ez az előkelő, ami ellen nem tehetünk semmit. Hiába jobb a gáz a mindennapi munka közben, amikor ünnepelünk, mégis a gyertyát gyújtjuk meg és a gáz alszik el. Ez a sors érheti az Ön cikkét is s akkor hol lesz a nagy eredmény? A jövőről beszél? Rendben van. En hiszek a jövőben. De nekem osztalékot kell fizetni, nekem kamatot kell keresni ma és nem a jövőben.

— Uram — válaszolta a másik —, én értem minden aggodalmát, de érte meg, nem néhez a pénzt előteremtteni, amely a kezdehez kell. Négy-öt ember Berlin nagy bankárai közül összeadja és kockáztathatja, ha számításom téves is. Aki meglátja miről van szó, az nyu-

godtan ideadja nekem a pénzt.

— Hany vállalkozása nem sikerült már! — hangzott a válasz. — Mi mindent nem próbált már gyártani és egyik sem sikerült! Nem lehet mindjárt millió nyereségekről ábrándozni. A milliók nehezen mozognak.

Szünet következett. Gondolkozva járt fel s alá a még mindig égő gyertya és gázláng között. Az idősebb és méltóságtelegebb úr, úgy látszott, addig kedvét lelte abban, hogy ellentmond. Most nem szót többet, csak járt-kelt. Nyilván gondolkozott. Azután hirtelen mégis megállt és olyan hangon, amely ellentmondást nem tűr és a további vitát lezárja, jelentette ki:

— Rendben van. Tegyük próbát! Két hét múlva estélyt adok. Megjelenik nálam a német pénzvillag minden számottevő embere. Aki a banktőkét képviseli Németországban, az mind itt lesz. Eljön a német társasági élet krémje. Az udvar is képviselve lesz. A főnemesség nem egy tagja feleségével együtt jön el. Bizonyítsa be ezen az estélyen, hogy az új cikknek sikere van. Ha tényleg úgy lesz, ahogy számítja, akkor megkapja a pénzt. Vállalkozik?...

Keményen hangzott a válasz:

— Vállalkozom.

A méltóságteleges úr egyedül maradt és tovább szötte gondolatait.

A berlini társaságban csakhamar kíváncsiságot csiklandozó hír kelt szárnyra. A nagynevű bankár estélye közeledett és úgy hírlétt, ezen az estélyen minden vendégnek meglepetésben lesz része. Nagy — igen nagy meglepetés lesz! Olyasmit fognak látni, amihez fogható eddig sohasem láttak. Mi lehet ez? A kérdésen

A legfelsőbb közigazgatási bíróság magáévátette Gyárfás Elemér érvelését a tg.-muresi kulturpalota elajándékozási ügyében

Az érdekelt törzslakosság művelődési céljaira építették a kulturpalotát. A kinevezett ideiglenes bizottságok nem jogosultak a város törzsvagyonának eladására. — Az ideiglenes bizottságnak nem adnak felhatalmazást az ajándékozási szerződés végleges megkötésére

Bucuresti. Saját tud. A legfőbb közigazgatási bíróság hétfőn tárgyalta a tárgumuresi kulturpalota ügyét, amelyben *Dandea*, a községi főbíró polgármester, ez év júniusában a választott városi tanács feloszlata után kinevezett ideiglenes bizottsággal azt a határozatot szavaztatta meg, hogy a palota ingyenesen adassék át a bucuresti közművelődési alpnak (*Fundatia Carol*).

E határozat ellen a tg.-muresi Magyar Párt elnöke, dr. *Sebes Jenő* fellebbezéssel élt s a pártot a fellebbezési tárgyaláson dr. *Gyárfás Elemér* szenátor képviselte.

Gyárfás előadta, hogy a kulturpalota annakidején 2 millió aranykorona költséggel épült, mely összeget az érdekelt törzslakosság művelődési céljaira sikerült a város akkori vezetőségének előteremnie s így érthető, hogy ezt a törzslakosságot súlyosan érinti a kulturpalota sorsa.

Hatalmas értékű az az épület, amelyet az ideiglenes bizottság teljesen ingyen akart elajándékozni, azzal az ürüggyel, hogy az épület fenntartása terheket jár. E terhekre vonatkozólag kifejtette *Gyárfás Elemér* a *Dandea* által beterjesztett jövedelmi kimutatásból, hogy a kulturpalota bevételei csak 1933 óta mutatnak folytonosan fokozódó csökkenést, aminek oka éppen a város törzslakosságával érzelmi ellentétben álló *Dandea* polgármester elhibázott gazdálkodása. *Gyárfás Elemér* felolvasta a bíróság előtt a *Dandea* által benyújtott ellenirat e kitételeit: „A kisebbségekkel szemben való magatartásunkban minket nem vezethetnek az evangéliumi etika törvényei, hanem velük szemben érvényesíteniünk kell akaratainkat, a románság akaratait.”

A kérdés jogi oldalát megvilágítva, utal arra, hogy a közigazgatási törvény 138. szakasza értelmében a kinevezett ideiglenes bizottság a város törzsvagyonának elidegenítésére nem jogosult s ilyen természetű határozatok csak kivételesen sürgős esetekben, s akkor is csak előzetes minisztertanácsi határozat alapján hozhatók.

Az adott esetben ilyen engedély nem volt s még a *Dandea* által kreált ideiglenes bizottságban is akadt erőteljes ellenzője a városi vagyon elajándékozásának.

Mint hogy a cluj-i elsőfokú közigazgatási bíróság azzal az indoklással utasította el dr. *Sebes Jenő* magyarpárti tagozati elnök fellebbezését, hogy az ideiglenes bizottsági határozat még nem végleges s annak alapján csak előzetes tárgyalásokra adatott felhatalmazás, de nem az ajándékozási szerződés végleges megkötésére kifejtette *Gyárfás Elemér*, hogy amennyiben a legfelső közigazgatási bíróság is végérvényesen megállapítja, hogy a *Dandea* kezdeményezésére hozott határozat még nem jelent végleges ajándékozási, hanem csak előkészületi cselekményt s az elidegenítés véglegesítéséhez a megválasztandó tanács által hozandó újabb határozat szükséges, úgy természetesen a legfelső bíróság ilyen állásfoglalása végérvényesen ugyanilyen megnyugtató hatással volna az érdekeltekben sértett lakosságra, mintha a fellebbező kérelméhez képest a sérelmes határozat megsemmisítették.

A legfelső közigazgatási bíróság ilyen értelemben is döntött s remélhető, hogy az írásba foglalt véghatározat indokolása világos utmutatást fog a fenti értelemben tartalmazni.

Minden ember legiőbb kívánsága:

a testi és lelki egészség. Egészséges ember az, akinél az akarat a belső ösztön és az erkölcsi világrend harmonikus összeműködéséből alakul ki. Akár előre megfontoltan, akár pillanatok behatása alatt cselekszik, ténykedései a külvilág, a belső erkölcsi én és az ösztönvilág kívánságait egyaránt respektálják és így egészséges kompromisszumokra képes.

A mai embertípus lelkének felnagyobbított kivételése a kor szellemét tükrözi vissza, s ez túlkövetelések elé állítja az egyént, ami össze-morzsolja az életvitelnek ösztönös és eszményi háztartását. Lelki konfliktusokat idéző elő (parapatiás neurozisok), a betegségek sorozatát teremti meg. Elsősorban emésztési zavarok, hányinger, szédülés, álmatlanság, hevülés, máj, vese és epebajok lépnek fel.

A világhírű amerikai „Gastro D” a vegetatív idegrendszeren keresztül, tehát mondhatni a lélek idegrendszerén keresztül hat az emberi szervezetre, egyensúlyba hozza a megzavart ideg-párokat. Tehát érthető, hogy neves klinikusok, mint egyik legkiválóbb gyógyszerert említik. Tapasztalati tény, hogy 10—15 éves idült gyomor-bajok esetében rövid „Gastro D” kezeléssel a legkitünőbb eredményeket mutattak ki.

„Gastro D” kapható az ország összes gyógyszer-tárában és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszer-tárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Szombaton kezdi meg karácsonyi szünetét a parlament

Bucuresti. Saját tud. A képviselőház közlekedésügyi bizottsága megkezdte az országutak javítására vonatkozó törvénytervezet tárgyalását. *Franasovici* miniszter ismertette, hogy fogják felhasználni az 1.600.000.000 leit, amit a kormány e célra előirányoz. A javaslat tárgyalása még folyik.

A parlament máskülönben december 19-én, szombaton kezdi meg a karácsonyi szünetet, amely 1937 január 20-ig tart.

Még ötezer politikai fogoly sinylődik a vörös megszállás alatt levő Madrid börtöneiben

Angol parlamenti bizottság tapasztalatai a vörös Spanyolországban

Londonból jelentik: Mint már előbb is megírtuk, a napokban érkezett vissza az angol

fővárosba Spanyolországból az a hat tagból álló parlamenti bizottság, melynek három tagja konzervatív, kettő munkáspárti és egy liberális képviselő volt és amelyet a spanyolországi helyzet megvizsgálására küldtek ki. A bizottság jelentést tett a kormányának tapasztalatairól s a jelentésből kitűnik, hogy a küldöttség tagjai csak a vörös csapatok területein jártak.

A látottak alapján azonban nem sok jövőt jósolnak a vörösöknek.

Elmondja továbbá a jelentés, hogy a madridi börtönökben 5000 politikai fogoly van még mindig, akiknek nagyrésze jobboldali politikus, de akadnak köztük liberális szelleműek is.

A vörösek mindenkit börtönbe vetnek, aki nem vallja magát szocialistának, kommunistának, vagy anarchistának.

Az írók, főnemesek, papok és szerzetesek közül, akit csak elértek, szinte mindnyájukat kivétel nélkül börtönbe vetették a vörösek.

töprengött mindenki. Ha két társaságbeli úr találkoztak, egymást faggatták.

— Milyen meglepetésre gondolsz?
A kérdésre senki sem tudott választ adni. A bankár a hozzá intézett kérdésekre néma maradt. Ahogy közeledett az estély napja, úgy nőtt a kíváncsiság. Azok a főnemesek, akik kénytelenek voltak az estélyre elmenni, mert a bankár hitelezőjük volt, vonakodó feleségeiket a készülő meglepetéssel csábították az estélyre.

Mialatt a társaság jobbra-bajra suttogott, a Wilhelm Strasse-i palotában folyt a munka. A palota udvarán gépet állítottak fel. Szenet hoztak és sok drótot. Szorgos munkáscezek a palota nagytermében serényen dolgoztak. Amikor a gép fel volt állítva, megjelent az udvaron az az ember, aki néhány nappal ezelőtt a palota tulajdonosával beszélgetett. Dermesztő hideg volt. A tél nem kímélte a várost. A gép előtt mégis levetette felsőkabátját és elkezdte vizsgálni. Tapogatta jobbról és tapogatta balról. A csavarokat nézte, a fogantyúkat emelgette és hallgatta a gép zenéjét, amelyet a fogantyú felolvasásával indított meg. Hallgatta és nem tetszett neki. A homlokán a hidegben is izzadságcseppek jelentek meg, de nem törődött semmivel, csak a géppel.

Végre elérkezett a nehezen várt estély. Egymásután gördültek a kocsik a palota elé és szálltak ki a pénz arisztokratái, a bérlini társadalom előkelőségei, köztük udvari méltóságok is. Fiatalok és öregek. Fiatalok, akik táncolni fognak és öregek, akik kártyajátékra készültek fel. A palotában pedig, mint ahogy a divat pa-

rancsolta, 5—10, sőt 20 ágú gyertyatartók ontották az imbolygó fényt és vívtak elkeseredett harcot a sötétséggel. Az egész társaságot a maga előkelőségében és gazdagságában a kíváncsiság kovácsolta össze. Hol van a nagy meglepetés? — kérdezték. Kutatva és keresve néztek körül: milyen meglepetés készül? Csak nem Bismarck vagy a császár maga jön el a bankár kedvéért, hogy nagy meglepetést keltsen.

Megszólt a zenekar. A fényes estély a szokott keretben kezdődött. Amikor ettek, amikor ittak, amikor táncoltak és kártyáztak, refrénszerűen tért vissza a kérdés: Hol a meglepetés? A házigazda pedig mosolyogva nyugtatott meg mindenkit:

— Türelem, türelem.

Az óra elütötte már a tizenkettőt és a kíváncsiságtól elfáradt társaság már-már bele-törődött, hogy meglepetés itt nem lesz. Amikor egyszerre szemük elkezdett káprázni.

A terembe nappali világosság özönlött. A falon köröskörül, a girlandok között eddig észre nem vett kis üvegburák gyulladtak ki és öntöttek állandóan, egyenletesen olyan fényt, amelyet eddig senki sem látott. Nézték és vizsgálták. A szemüket dörzsölték és nem értették. Csak csodálkoztak.

A nagy terem ajtaja pedig feltárult, a házigazda karonfogva vezetett be egy őszeshajú urat, akit egyenesen a többi pénzhatalmasságok közé vezetett.

— Emil Rathenau — mutatta be —, aki Amerikából elhozta Edison találmányát, az égő villamoslámpát.

Másnap együtt volt a pénz

Kühár Flóris:

Baclangok, sicok, kupolák Ára 40 lei és portó.

Tanulmányok és utijegyzetek.

Kapható könyvtárszolgálatunkban.

Épül a „kincses város” és lassan elveszti ódon jellegét, — mert kiméletlenül lerombolják a régi házakat

A kiméletet nem lehetne összeegyeztetni a városrendezés problémáival?

Cluj. Saját tud. Régi barátal találkoztam a minap, ezelőtt 10 évvel ő is itt élt ebben a városban. Egy évtized óta csak most látogatta meg szülővárosát, de két napi itt tartózkodás után sűrűn elutazott...

Utolsó beszélgetésünkben idézek:

— Kimondhatatlanul megváltozott a város. Minden idegen, — jóformán meg sem ismerem a régi utcákat. Nagyvárosi mintára változtattak mindent — és ez a majmolás a legfájdalmasabb... A régi utcák ódon házai helyett szögletes új épületek. Este színes fényreklámok vakítják a szemét, még az ósdi Bánffy-palota tetején, amely már a legszebb műemléknek számít, rádió fényreklám?... Nagyon furcsa és visszatetsző.

— Mintha tervszerűen rombolnának mindent, ami valaha ennek a szép városnak a jellegzetességét jelentette.

— Jó volna valakit megkérdezni, aki ebben a kérdésben illetékes:

— Nincs irgalom?...
*

Ezen a beszélgetésen tűnődöm. Tárgyilagosan igyekszem mérlegelni: Igaza van? — vagy talán régi megrögzött lokálpatrióta, aki minden újítást hibáztat?

Mi, akik itt lakunk és szemünk előtt szinte észrevétlenül mennek végbe a változások, talán nem is vesszük annyira észre és nem is minősítjük olyan tragikusnak, mint aki eltávozott és a régi város képét őrzi emlékezetében, mindig szeretik a szepet és féltik a város műemlékeit.

A hozzá nem értő, — vagy lelkiismeretlen? — tulajdonosok rombolnak minden építkezésmél és akik illetékesek volnának abban, hogy tiltakozzanak, nyugodtan tűrik a felelőtlen garázdálkodást. Mással törvény védi a régi, jellegzetes épületeket. Nálunk vállvonogatással intézik el: Semmi közöm hozzá...

Országrészünk első színházának épületét lebontották. A világhírű Mátás-ház, amelyben valaha az Igazságos Király bölcseje ringott, most néhány szegény tisztviselő és egy csendőrszakasz lakása. Pedig közérdek, hogy itt ne a lakók rongálják az épületet, hanem múzeum várja a látogatókat.

Őt, hat hónappal ezelőtt vágják bele a csákányt a város egyik legérdekesebb műkincsébe. Egy hatszáz éves ódon ház kőfaragványokkal ékes ablakait tették tönkre. A gyönyörű kőfaragásos ablak helyén most egy dohánytőzsdé „modern” portáléja fényeskedik.

Számtalan példát lehetne még felsorolni. Megdőbentő módon pusztítják a város régi jellegzetes szépségeit és ezért a nemtörődöm tulajdonosokat és a városi tanácsot terheli felelősség, amely nyugodt lelkiismerettel vette tudomásul a rombolást és nem igyekezett azt minden úton-módon megakadályozni.

Tervek, — amelyek megvalósulásra várnak.

Tagadhatatlan, hogy az építkezések és a tervszerű városrendezés, amely sok esetben a régi műemlékeket kegyetlenül rombolja, a polgárság érdekeit szolgálja. De...

A kiméletet nem lehetne összeegyeztetni a városrendezési problémákkal?

A városi tanács már egy évvel ezelőtt kidolgozta a nagyvonalú városrendezési terveket. Komoly tanulmány tárgyává tették az

építkezési szabályrendelet határozatait és megállapították szinte évtizedekre előre a város fejlődési vonalát.

— A tervek?...
Az ipari és kereskedelmi negyedek elhelyezése és elrendezése. A meglévő utcák szabályozása. Új utcák és terek létesítése. Vásárcsarnokok építése, a Szamos és néhány patak szabályozása. Rendkívül nagy gondot fognak

fordítani a nyilvános parkok, fürdők és sporttelepek létesítésére, illetve gondozására. Ezenkívül közszolgáltatási berendezések: a villany, gáz és vízvezeték problémáit is a legrövidebb időn belül meg akarják oldani.

A város — a tervek szerint — program-szerűen épül és szépül. Sok mindent megvalósítottak már, amit ígértek, viszont számtalan szép terv még csak a „jövő zenéje”.

Lássuk a fejlődést:
Befejezett munka.

Az utcakezelési munkálatok már a tavasszal megkezdődtek és csak most néhány nappal ezelőtt, fejezték azt be. A város főterét kiaszfaltolták. A régi gránitkockák helyén most sima út boldogítja a gépkocsivezetőket. A felfesztett gránitkockákkal a külvárosi utcákat kövezték ki, ezzel mérhetetlen örömet szerezve a perifériák lakóinak.

Új, cementből készült hirdetőoszlopok tartják az utcák képét.

A nemzetközi légi útvonalban...

Tervbevétték, hogy a cluji légi-kikötőt kibővítik. A város már bekapcsolódott a nemzetközi légi útvonalba. Az utas és postarepülőgépek jelenleg a someseni katonai repülőtéren szállnak le, de az illetékes hatóságok már érintkezésbe léptek a helybeli katonai és polgári hatóságokkal az új és modern polgári repülőállomás létesítése érdekében.

A polgári repülőtér céljaira az időközi bizottság már megszavazta a költségeket. Az építkezési munkálatokra 600 ezer leit irányszámot adtak elő. Igaz, hogy a polgári repülőtér felépítése legalább 10 millió leit igényel, de azért reméljük — rövidesen megszerzik a szükséges anyagi alapot.

A tervek szerint a polgári repülőtér a katonai repülőtér közelében fogják felépíteni a 300 méter hosszú repülőtér sávos területét. A területet sajátítanak ki három millió leit értékben.

Az automata-telefon szépséghibája.

A telefonát szerelési munkálatok már a befejezéshez közelednek. A telefonszolgálat ezzel a régi ígéretet váltotta valóra. Azonban ennek

az ügynek is meg vannak a szépséghibái...

Az új telefonpóznákat nem a régi rendszer szerint helyezték el az úttesten. — A kátrányos oszlopokat a gyalogjárón belül ásták le és nem a kocsitól szélén helyezték el. Ezzel akadályozzák a gyalogjáró forgalmat.

A telefon bevezetésével kapcsolatosan még egy fájdalmas körülményt kell megemlíteni.

Az új telefonpalota a Ó-várban épül: a város egyik legrégebbi és legszebb nemesi kúriájának helyén. — Tehát ennek az ódon épületnek is vége s a modern stílusú telefonpalota az Ó-vár hangulatát is agyonüti...

Épül a „kertváros”

A nyári és őszi hónapokban ezidén is óriási iramban folyt az építkezés. Hatalmas modern paloták épültek. A város közvetlen környékén gyönyörű „kertvárosok” létesültek. Izléses villák, családi házak épültek fel a legrövidebb idő alatt. Aki évek óta nem járt a külvárosokban, az most bizonyosan eltévedne. A mezők és kertek helyén modern „kertváros” virul...

Nedeczky Ferenc.

Prohászka-est Párisban

Párizsból írják: Nagy öröme volt szombaton az egész katolicizmusnak, de az egész magyarságnak is. A párizsi Institut Catholique, amely a francia katolikus szellemi élet vezető intézménye s a Sorbonne mellett az egész francia szellemi élet legmagasabb fóruma, szombati estétjét Prohászka püspöknek szentelte. Hogy milyen nagyjelentőségű ez az est, azt csak azok tudják felfogni, akik ismerik a francia elzárkózást különösen ezen a téren. A katolikus megújulás, amely Franciaországból indult ki, alig képzeli el, hogy más országokban azt megelőzve, sőt azzal egyidejűleg olyan nagy szellem élt és működött, mint Prohászka. Valamennyi magyar lélekben ott volt az elmúlt szombaton az Institut Catholique nagytermében és együtt örült az örvendezőkkel és különösképpen azért az hálat a Gondviselésnek, hogy megérthette Prohászka püspök munkásságának ezt a diadalát is.

Az Institut Catholique ezt az estét Baudrillard bíboros, az intézet rektorának fővédnöksége, De La Serre apostoli protonotárius, vicerektor és Calvet kanonok, dékán elnöksége alatt tartotta meg. Prohászka püspökről az előadást Louis Chaigne tartotta a következő címmel: Prohászka püspök működése válasz a modern ember vágyaira. Az esten Prohászka munkáiból részleteket olvasott fel Morcay abbé, az Institut

Catholique tanára. Az Institut Catholique nagytermét ebből az alkalomból a francia szellemi élet vezetői s a társadalom legértékesebb elemei töltötték meg s az előadás, amely Prohászka géniuszát mutatta be, mély hatást gyakorolt a francia közönségre, amely egy igazi elmével lett gazdagabb és áhitatos tisztelettel hódolt a nagy püspök emlékezetének.

Prohászka franciául

A katolikus intézet ebből az alkalomból gyönyörű meghívót bocsátott ki Prohászka arcképével és röviden ismerteti a nagy püspök működését. Ugyaninnen tudja meg a francia olvasó, hogy a közeljövőben Sertillanges dominikánus atya, aki a katolikus értelmiségnek egyik legkiemelkedőbb alakja, a szellemi mozgalmak egyik vezetője előszavával megjelennek Prohászka elmélkedései a liturgikus évről. Sertillanges neve Franciaországban fogalom és már maga az a tény, hogy ő irt előszót a könyvhöz, azt jelenti, hogy a francia szellemi élet is meghajol Prohászka élete és zsenije előtt. Bevezetőjében többek között kiemeli, hogy Prohászka nemcsak nagy szónok, nagy író, hanem valódi költő és igazi misztikus volt, korunk egyik legnagyobb szelleme.

Tizennyolc évi fegyház- büntetésre ítélték Gustlov gyilkosát

Churból jelentik: A bíróság Frankfurter Dávidot bűnösnek mondta ki Gustlov Vilmos nemzeti szocialista propagandavezér meggyilkolása miatt és ezért 18 évi fegyházra, valamint politikai jogainak elvesztésére ítélte. Kimondja az ítélet, hogy Frankfurter büntetésének kitöltése után kiutasítja Svájc területéről, ahová egész életében nem térhet többé vissza.

Rendkívüli olcsó karácsonyi vásár

HAVRANEK

játék és sportáru üzletében, ahol a legújabb és legmodernebb gyermekjátékok óriási választékban és mélyen leszállított árban kaphatók.

Oradea, Strada Regele Ferdinand No. 12. (Apolló palota.)

Roosewellel az összes alkotmányos formások betartásával véglegesen elnökké választották

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok elnökválasztásának utolsó fejezete hétfőn játszódott le. A Fehér Házban együttes ülésre jött össze a törvényhozó testület mindkét háza, hogy számbavegye az elnökválasztó elektorok szavazatait.

Mint ismeretes, öt héttel ezelőtt folyt le az elektorok megválasztása, amikor is Roosevelt pártja hatalmas többséggel győzelmet aratott. Így tehát a választás második menete már nem tartogatható meglepetéseket.

A várakozásoknak megfelelően Roosevelt ezúttal is megsemmisítő fölényrel került ki a szavazásból, amelynek során Rooseveltre 528, ellenfelére Landonra pedig 8 elektor szavazata esett.

A szavazás eredményeképp Roosevelt most már az alkotmányos formások teljes betartásával is másodszer lett az Egyesült Államok elnöke.

Megválasztása alkalmából több amerikai egyesület arra akarja rábeszélni Roosevelt elnököt, hogy az egész világhoz békeszózatot intézzen. Az egyesületek azzal indokolják kérésüket, hogy ő ma az egyetlen államférfi, aki a jelen politikai válság megoldására alkalmas javaslatot tud tenni.

FRANCIAORSZÁG BEJELENTETTE, HOGY NEM TUDJA MEGFIZETNI AMERIKAI ADÓSSÁGAIT. *Newyorkból* jelentik: A francia kormány jegyzéket intézett az Egyesült Államok kormányához, amelyben bejelenti, hogy nem tudja fizetni adósságát. A jelen gazdasági helyzetben még javaslatot sem tud tenni a francia kormány az adósságainak rendezésére.

Országszerte
KÖZKEDVÉLTÉSÉGNEK
ÖRVEND A

SUPER 37
ALFA
IMPERATOR

Standard RÁDIÓ

Teljesen japánellenes jelleget öltött a kínai katonai zendülés

Egyidőben tárgyalások és harcok folynak a kormány és a lázadók között

Londonból jelentik: A nankingi kormány minden lehetőséget megpróbál a katonai zendülés mennél gyorsabb levezetésére. Szen-Ju-Kiang, a nankingi katonai bizottság ideiglenes elnöke értesítette a lázadók vezéreit, hogy

a nankingi kormány hajlandó megvizsgálni követeléseiket, azonban követeli Csang-Kai-Sek szabadon bocsátását.

Mivel azonban nem sok remény van arra, hogy a lázadókkal már az első napokban békés megállapodásra lehessen jutni, a nankingi kormány a katonai lépéseket is megtette a lázadás elfojtására. Az egymásnak ellentmondó jelentésekből nem lehet megállapítani, hogy a kormány fegyveres erejének beavatkozása milyen eredménnyel járt.

A Newyork Times jelentése szerint az események mögött erős japánellenes népmozgalom áll s ennek tudható be, hogy a lázadók szinte órák lefordása alatt háromszázezer embert tudtak fegyverbe hívni.

De ettől függetlenül a szovjet is nagyobb haderőt vont össze a keleti határon, amely bármikor kész a lázadók támogatására.

MEGGYILKOLTAK CSANG-KAI-SEK VEZÉRKARI FŐNÖKÉT

Sanghaiból jelentik: Sianfuból küldött táviratában Csang-Szueh-Liang tábornok köz-

li, hogy C sien-Ta-Csun tábornok, Csang-Kai-Sek marsall vezérkari főnöke öngyilkosságot követett el.

Hivatalos körök szerint azonban a tábornokot megölték a zendülők a Csang-Kai-Sek marsall testőrségének harcában.

Donald-nak, Csang-Kai-Sek marsall technikai tanácsadójának és Csang-Szueh-Liang személyes barátjának rendkívüli megbízást ad-

Csang-Kai-Sek.

nak. Donald jelenleg Sianfuban tartózkodik és őt fogják felkérni a közvetítésre. Hivatalos körök remélik, hogy Csang-Szueh-Liang nem fog olyasmit tenni, ami egyhangu helytelenítést idézne elő. Csang-Kai-Sek marsall sorsát illetően nem aggodalmaskodnak.

JAPÁN VÁRAKOZÓ ÁLLASPONTRA HELYEZKEDETT

Newyorkból jelentik: Japán körök nagy figyelemmel kísérik a kínai katonai zendülés fejleményeit. A kormány részleges mozgósítást rendelt el és erősebb csapatösszevonásokat eszközölt a kínai határon. A *Newyork Herald* tudósítójának távirata szerint

Japán bármely pillanatban beavatkozásra kész, ha a lázadás lángja érdekeit fenyegetné.

Tokioi jelentés szerint *Sendshi tartomány* déli részén véres harcok folynak. *Honan, Cse-csuan, Knai-Csan tartományok csatlakoztak a lázadókhöz.* A Kinában lévő japán katonai hatóságok minden intézkedést megtettek a japán lakosság megvédésére.

Egyébként a forrongás most már teljesen japánellenes jelleget öltött s ezért a japán kormány egyelőre várakozó álláspontra helyezkedett.

CSANG-KAI-SEK VISSZAÉRKEZETT NANKINGBA?

A Reuter-iroda jelentése szerint a lázadók hétfőn

szabadon bocsátották Csang-Kai-Sek tábornagyot.

A szabadonbocsátott Csang-Kai-Sek tábornagy, állítólag, már vissza is érkezett Nankingba. Csang-Hszü-Lian, hír szerint, azért engedte szabadon a tábornagyot, mert saját párthívei is felláztak ellene. Valószínűbbnek látszik azonban, hogy a lázadók a szabadonbocsátás tényével is egyengetni akarják a megindult tárgyalások útját.

AMERIKA HIRES „RADIÓSZÓNOKA”

Coughlin atya nem beszél
többé az éter hullámain

New-York, december hó.
A közelmúltban lezajlott elnökválasztási harc egyik utolsó drámai fejezete volt az a beszéd, amely a napokban Detroitban elhangzott. Az amerikai közélet derék bátor harcosa, *Father Coughlin* ez alkalommal mondotta el utolsó beszédét a mikrofon előtt. Kijelentette a rádió hallgatóinak, hogy végleg visszavonul a közéleti szerepléstől.

Beváltotta ígését, melyet legutóbb Clevelandban tett, hogy ha *legalább 9 millió szavazatot nem tud* szerezni jelöltjének, *Lemkének*, búcsút mond a rádióknak s többet nem szerepel a nyilvánosság előtt.

A buzgó fiatal papot, ügylátszik, végleg elkeserítette az az ádáz politikai küzdelem, amelyet az utóbbi időben folytatott s az a sok támadás, amelyben része volt. Ügylátszik, elérkezett ő is ahhoz a kritikus ponthoz, ahol any-

nyi ember vérzik el a politikai harcokban. Kétségtelen, hogy *Coughlin atya* nemcsak túlneményes rádiószónok, hanem mint az amerikai lapok egyöntetűen megállapítják, kiváló *politikai szervező* is volt, de éppen e politikai szereplése sokat ártott népszerűségének. Addig, amíg a „*Quadragesimo Anno*” alapján álló reformtörvényeivel az Egyház álláspontját képviselte, rádióbeszédei nagy népszerűségnek örvendtek Amerikaszerte. Szónoki felkészültségével, bátor fellépésével a kapitalizmus és a munkanélküliség ellen, sok-sok barátot szerzett magának, különösen a munkások között, kiknek nagy tömegét vonzotta *Krisztushoz*. Amióta azonban a politika színpadára lépett fel, sokat vesztett nimbuszából. A politika mindenütt küzdöttér, de Amerikában — *üzlet*, ahol gyakran rút önérdék és gonosz szenvedély uralkodik az embereken.

Támadás Roosevelt ellen

Father Coughlin, mint tudjuk, külön politikai pártot alakított hívei részére és ennek zászlajára *szociális programját* írta fel. Így került bele az elnökválasztás küzdelmeibe, két nagy politikai párt gépezete közé, mely összemorzsolással fenyeget mindenkit, aki az egyik vagy másik érdekekkel szembekerül. *Coughlin atya* országos hírnevét a választási küzdelemben erősen megtépázta mindkét párt. Emberfeletti energiával vette fel a harcot politikai ellenségeivel szemben, de a harc folyamán őt is elragadta a hev és abba a hibába esett, hogy kortesbeszédeiben *Roosevelt személyét is támadta*. Ezzel azonban nemcsak politikai ellenfelének, hanem *sajátmagának is ártott súlyosan*. Így történt, hogy tulajdon pártja is cserbenhagyta őt. Párthívei közül csak 10 százalék adta le szavazatát, jelöltje, *Lemke*, megsemmisítő, végzetes vereséget szenvedett.

Coughlin páter megvárta, míg lecsendesnek az elnökválasztás hullámai s a napokban Detroitban elmondotta *utolsó rádióbeszédét*. Bejelentette, hogy nem akar többé „*botránykó lenni senki szemében s egykor s mindenkorra beszünteti rádiószónoklatait*”. Beszédjét teljes egészében leközzölték az amerikai lapok.

Lehetetlenség e beszédet meghatottság nélkül olvasni, mert hisz minden sora elárulja azt, hogy *milyen nagy szívvel és lélekkel küzdött a szociális igazságok mellett*.

Beszédjében röviden vázolja a választás eredményeit és tanulságait:

— A legutóbbi választás — mondotta — megmutatta, hogy Amerikában ma már csak

egy párt létezik. A republikánus párt végleg megszűnt, demokrata párt helyett a *szocialista, kommunista, progresszív és a farmer munkás pártból alakult új párt* lépett. A választás nem a demokraták, hanem kizárólag *Roosevelt* győzelme volt. Bár az amerikai lapok nyolcvanöt százaléka *Roosevelt* ellen harcolt és bár a *Literary Digest* 10 milliós próbaszavazata is *London* győzelmét hirdette, mégis *Roosevelt* győzött, mert *mosolyával és ígéreteivel* teljesen megnyerte az amerikai népet. Népszerűségét csak emelte az, hogy *jótekonyságú intézményeivel*, — *Relief programjával* — *kenyeret biztosított a munkanélküliek millióinak*, ezért a milliók, akik *Hoover* alatt éheztek, nem fedkeztek meg róla a választás alatt. *Roosevelt* megválasztása *egy új szociális átalakulás árnyékát* veti Amerika színpadára. Hogy miről hatással lesz e választás a mai válságos időkben Amerikára, az a jelen pillanatban még nagyon kétséges. Annyi bizonyos, hogy *egy új szociális irányzat van kialakulóban*...

— A pártom — folytatta *Coughlin*, — mint ilyen beszünteti működését s még akkor sem fog beleszólni az ország ügyeibe, ha a *szociálmunkás, vagy kommunizmus lesz e hallgatás eredménye*.

Ezzel kapcsolatban tudni kell, hogy nem lehet a kommunizmust csak úgy legyőzni, hogy egyszerűen *leszóljuk*, hanem annak *okait* kell megszüntetni. *Meg kell szüntetni a nyomort a vagyonhalmozást, amint azt XI. Pius pápa is hirdeti*.

Father Coughlin beszédében kijelenti, hogy bár beszünteti ezentúl rádiószónoklatait, új-

ságjában a *Social Justice*-ban folytatni fogja a harcot.

— Ha hullatok is könnyeket e percben, — fejezte be utolsó beszédét — nem magamért teszem, hanem hazámért, melyet életem utolsó leheletéig szeretek... Harcba állunk, a kereszténység küzd a kommunizmussal s e harcban egy győzedelmes zászlónk van: *Krisztus keresztje*. És csak *egy vezérünk van, a keresztre feszített Krisztus*. Tíz évig harcoltam önzetlenül, lelkesen az ő zászlaja alatt s ma most visszavonulok a közkatonák sorai közé, csak azért teszem, hogy ne legyek botránykó senki szemében. Isten áldja meg barátaimat és ellenségeimet!

Ezen szavakkal befejezte *Father Coughlin* utolsó rádiószózatát. Hatalmas beszéde óriási hatást gyakorolt egész Amerikában. Azóta, hogy e beszéd elhangzott, *ezrével érkeznek hozzá a levelek*, melyek írói arra kérik őt, hogy folytassa tovább érdekes rádióbeszédeit. De kétséges, vajjon sikerül-e őt elhatárolásának megmártására bírni. *Father Coughlin* hangja — *ügylátszik* — örökre elnémult az amerikai rádióban.
Dr Szabó János.

Erzsébet királyné márványkandallója a gödöllői premontreiek székházába került

Budapestről írják:

A gödöllői Fácánosban, ahol a boldog-emlékeztű Erzsébet királyné sűrűn megfordult és hosszú sétákat tett az erdei utakon, a világos tisztásokon és az árnyékos lombok alatt, kis vadászlak állt. Sokáig bomladozott, míg végül renoválás helyett lebontás lett a sorsa a Grassalkovichok korából származó épületnek, amelyben számos királyi vendég is megfordult. Teljesen szétthorták és ma már csak begyepesedett gödrök jelzik a helyet, ahol állt. A vadászlak legértékesebb darabja egy márványkandalló volt, s az a gödöllői premontreiek székházába került. A premontreiek a márványkandallót, amelyet Erzsébet királyné emléke is megszentelt, a Szent Norbert-nevelőintézet halljába falazták be, ahol a konviktorok naponként többször megfordulnak. Tűzhelyén új rácsozat mögött jelképes villanyláng ég, fehér nyírfahasabok között. Fölötte a félköríves falülkében Fejéregyházy László rajztanár megfestette az egykori vadászlak hű képét. A kandalló történetét a fölébe írt következő vers mondja el:

Bús szívének fájalmára
Erdőn, mezőn irt keresett
S a Fácános lombjai közt
Gyakran talált nyháletet.
Meg-megpihent a kis lakban,
Hol kandalló derűs lángja
S elmerengő szelid lelkét
Az emlékek csendje várta...
A vadászlak nincs már többé,
Tűzhelyét is sok seb érte,
De megmentve itt őrizzük
Az ő áldott emlékére...

Megkezdődött a

PAP DROGÉRIA

karácsonyi reklám akciója, mely alkalommal minden
vevő a következő ajándékot kapja:

50 lei vásárlásnál 1 dob. puder, 1 drb. *Sulfamyl* sampoon.
100 „ „ 1 drb. szappan, 1 dob. 50 leies *Floreal* puder, 1 kis üveg *Mon Atout* kölnivíz.
200 „ „ 1 tub. *Gogo* fogpaszta, egy 50 leies *Floreal* puder, egy *Sulfamyl* sampoon.
300 „ „ 1 nagy tub *Gogo* fogpaszta, egy 120 leies *Carioca* puder, egy *Sulfamyl* sampoon.

A fenti ajándékok nem értéktelen gyári minta dobozok, hanem valóságos értékek.
Használja ki a fenti alkalmat!

PAP DROGÉRIA

Oradea, Bulv. Reg. Ferdinand No. 9. Telefon: 6-56.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 600, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej. Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényel meg és nem adunk vissza. Csak a választóképes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentés szerint várható időjárás: Továbbra is enyhe, ködös idő. Északon eső, a hegyekben olvadás.

TELJESEN MEGGYÓGYULT A PÁPA.

Rómából jelentik: XI. Pius pápa egészségi állapota annyira javult, hogy már napokkal ezelőtt elhagyta az ágyat s újból megkezdte a kihallgatásokat. Hosszabb megbeszéléseket folytatott Pacelli államtitkárral, majd Goma y Tomas toledói bíboros-érseket egyórási kihallgatáson fogadta.

ANTONESCU KÜLÜGYMINISZTER PÁRIZSBAN UTAZOTT. Bucaresti. Saját tud. Antonescu külügyminiszter hétfő este Párizsba utazott. Szerdán Delbosnál, csütörtökön Lebrun elnöknel ebédel s négy napig tartózkodik Párizsban.

BUCURESTIRŐL TARTOTT ELŐADAST EGY MAGYAR MÉRNÖK — BUDAPESTEN. Budapesti. Budapesti. A magyar mérnökök országos szövetségének ülésén dr. Forbáth Imre érdekes előadást tartott Románia fővárosa, Bucaresti fejlődéséről. Forbáth előadásából kitűnik, hogy 1912 óta a román főváros lakossága több, mint kétszeresére emelkedett s évenként átlag 6750 új házat építettek Bucarestiben. 1934-től kezdve szabályos városrendészeti tervrajz szerint építettek az új házakat s egymás után emelkedtek a 8—10, sőt 13 emeletes épületek s gondoskodtak az utcákon közölt sétatényok és játszótérek létesítéséről.

GÖRÖG KÖVETSÉG ABESSZINIÁBAN. Rómából jelentik: Hivatalos jelentés szerint a görög kormány követséget állít fel Addisz-Abeában. Ezzel a ténnyel a görög kormány tulajdonképpen elismeri Olaszország abessziniái hódításait.

Új vezetőséget választott a Magyar Párt tgmuresi tagozata. Saját tud. Vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg az Országos Magyar Párt tgmuresi tagozata tisztújító közgyűlést a párt helyiségében. Dr. Sebeş Jenő megnyitotta a közgyűlést, megköszönte a polgárság bizalmát az elnökség és intézőbizottság nevében is s miután az új tisztikar megválasztására vonatkozólag a polgárság két listát állított, elrendelte a szavazást. A szavazatokat 3 szavazatszedő bizottság előtt adták le a párttagok. Összesen 2472 párttag vette ki a szavazólapját, de csak 1394 szavazatot adtak le, a többiek távol maradtak a szavazásról. Este 6 óráig tartott a szavazás, amikor megkezdtek a szavazatok összeszámolását, amelynek eredményeképpen 710 szavattal elnökké választották újjól dr. Sebeş Jenőt, a dr. Bernády Györgyre leadott 678 szavattal ezekben Alelnökök lettek: dr. Fekete Andor, dr. Duha Tibor, Várady Árpád építész és dr. Fekete Gyula ügyvéd. A párt ügyészeivé választották dr. Egei Jenőt, dr. Balázs Bélát, dr. Nánási Jánost és dr. Farkasházi Ferencet. Főtisztikar újjól dr. Biró István lett, míg jegyzőkké Csont Samut és dr. Nagy Lajos ügyvédet választotta meg a közgyűlés. Ellenőrökké id. Kakuts György és Elek Jánost választották. A közgyűlés választott még 200 tagú intézőbizottságot, melynek tagjai a polgárság különböző rétegeiből tevődtek össze.

ZÜRICH I ZÁRLAT. Párizs 20.29 negyed. London 21.34 háromnegyed. Newyork 434 hétnyelcad. Milánó 22.92 fél. Amszterdam 236.80, Berlin 175, Bécs 79.20, Prága 15.36. Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Nyolc munkást eltemetett a beomló pince. Münchenből jelentik: A Wildsörház pincéjében folytatott javító munkálatok idején a pince boltozata beszakadt és a leomló törmelék maguk alá temetett nyolc munkást. A mentés azonban megindult, a szerencsétlenül járt munkások közül azonban csak kettőt sikerült élve megmenteni.

Felváltják a kisebbségi állami iskolai igazgatókat. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A közoktatásiügyi miniszterium rendelkezést küldött szét a megyei tanfelügyelőségeknek, melyben arra utasítja a tanfelügyelőket, vizsgálják felül, nincsen-e „idegen” nemzetiségű tanító, aki egyben az állami iskola igazgatója is. Ha ilyen volna, azonnal intézkedni kell, hogy az igazgatói teendőket kizáróan román tanító vegye át. A rendelkezés semmiféle indokolást nem tartalmaz.

SZÁZ NEMZETI SZOCIALISTÁK VETT ÖRIZETBE A BÉCSI RENDŐRSÉG. Bécsből jelentik: A félhivatalos Weltblatt szerint a bécsi rendőrség 100 nemzeti szocialistát letartóztatott. A vád ellenük az, hogy a főváros külső negyedeiben tiltott propagandát folytattak.

* **Fejfájás:** borogatás, lemosás a valódi Diana sorsorszesz, hathatós segítség.

Szerencsétlenségek napja Braşovban. Saját tud. Csernea Viktor nyugalmazott huszárkapitány 17 éves fia, a „Saguna” liceum hetedik osztályos tanulója öngyilkossági szándékból halántékán lőtte magát. Azonnal meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Fekete Emilia 46 éves idegbajos asszony szengázzal megmérgezte magát, mire tettét felfedezték. kiszenvetett. — 3002 B. jelzésű gépkocsi elütötte Teleanu Mária 14 éves leányt, aki ötéves tizhónapos hugával át akart haladni az uttesten. Mindkettőjüket súlyos sérülésekkel szállították kórházba.

Szegény magyar gyermekek felruházása. Timisoara. Saját tud. A Magyar Párt második kerületi tagozata vasárnap délután öt órakor a római katolikus ifjúsági egyesület helyiségében mintegy háromszáz gyermeket ruház fel, karácsonyi megajándékozésként. Miután sok a nélkülöző, akiknek szeretnének segíteni a párttagok most felhívást tett közzé az adakozásra. Használt ruhafélékkel, élelmiszerekkel, könyvekkel, játékokkal járuljanak jószívű adakozók hozzá a szegény magyar gyermekek karácsonyához.

Elűtötte a mozdony a köteleességét teljesítő váltóórát. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Tamás Miklós petru-resei váltóór észrevette, hogy az állomáson levő egyik tolató mozdony hibás vázánra indul a váltószervezet téves beállítás miatt. Azonnal visszaakarta váltani a sínpart, ami sikerült is neki, de már nem tudta kiképezni, hogy a mozdony ne gázolja el. Fején és bal vállán sebesült meg súlyosan. A köteleességét álete veszélyeztetésével teljesítő vasutasnak millió kárt sikerült elhárítania. Beszállították a kórházba.

DR. SZÉLL LAJOS AZ ARADI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG ÚJ ELNÖKE. Arad. Saját tud. Nagy érdeklődés mellett folyt le az aradi római katolikus egyházköztség évi közgyűlése. A közgyűlést Lakatos Ottó dr. plébános nyitotta meg, majd Fischer Aladár, a katolikus gimnázium igazgatója felolvasta az elmúlt évi jelentést, amelyet a közgyűlés egyhanguan elfogadott. A költségvetés letárgyalása után Parecz Béla dr. bejelentette, hogy másirányú elfoglaltsága miatt lemond az egyházköztség elnöki tisztségéről. Ezután Lakatos Ottó dr. javaslatára az egyházköztség új világi elnökévé dr. Széll Lajost választották meg. Az újonnan megválasztott elnök meleg szavakkal köszönte meg a kitüntetést s le is tette az esküt.

Az éjszaka leple alatt kifosztottak egy fűszerüzletet Tg-Muresen. Vakmerő betörők az éjszaka leple alatt feltörték Tg-Muresen Albert Józsefnek a szentgyörgyi téglagyári körzetében levő fűszerüzletét. A betörést csak a reggeli órákban fedezték fel, míg az ismeretlen tettesek észrevétlenül távozhattak a mintegy 10 ezer leifértékű zsákmányukkal. A rendőrség bünygyi osztálya erőyes nyomozást vezetett be a tettesek kézrekerítésére.

FELSZENTELTÉK A VILÁG LEGKISEBB KÁPOLNÁJÁT. Newyorkból jelentik: A világ legkisebb kápolnáját Brooklynbanszentelték fel Szent Tamás tiszteletére. Az apró kápolna belsejének mérete 5 1/2 x 8 m., oltárának felülete egy négyzetméter, magassága fél méter és főbúzskegése a Stratford-on-Avon-i templom ereklyetartójának pontos mása.

Súlyosan elítélték egy lapszerkesztőt, Targu-Muresről jelentik: Előzőtt három évvel a világ-sajtó behatóan foglalkozott a békeszerződéses taglalásával és közölték különböző államférfiak erre vonatkozó nyilatkozatait. A külpolitikai eseményeket akkor a belföldi román sajtó is részletesen ismertette s ugyanakkor az anyagot a rádióból és a Duna-posta révén szerzett tudósítások alapján — minden kommentár nélkül közölte Tg-Mures egyik magyar politikai napilapja is, a Reggeli Ujság. Ezekért a közleményekért az ügyesség államellenes propaganda és nemzetellenes izgatás miatt emelt vádat a Reggeli Ujság főszerkesztője, Gyulai Zsigmond ellen. A törvényszék több tárgyalást tartott az ügyben s most kihirdette ítéletét. A törvényszék kimondotta a felelősséget és Gyulai Zsigmond főszerkesztőt 6 hónapi elzárásra és 5000 leif büntetésre ítélte el. Gyulai Zsigmond fellebbezést jelentett be.

Elhangzott a vádbeszéd a banati méregkeverő asszonyok bünperében

Hatszoros előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság, gyilkossági kísérlet, csalás és lopás címén emelt vádat az ügyész a méregkeverő asszonyok ellen

Timisoara. Saját tud. A Bittenbinder Erzsébet és Neukomm Mária méregkeverési bünperében a befejezéshez közeledik. A bíróság újból tartott folytatólagos tárgyalást és legutóbb is néhány tanút hallgatott ki. Dan János dr. mentőorvos kijelentette, hogy amikor Varkovszky Anna esetében kihívták, az volt az impressziója, hogy az asszonyt megmérgezték. Ez a szegény mosónő, akit a vádlottak tetemkezési segélyre biztosítottak s akit mindannyiszor rosszulért fogott el, ha náluk érkezett. A mentők jelentése szerint Varkovszky Anna valóságban tombolt, amikor megjelentek nála és az került a jelentésbe, hogy vagy ittas, vagy elmebajos. Dan dr. azonban most a bíróság előtt kifejtette, hogy ez a megállapítás tévesen került a jelentésbe. Ez ugyanis az első nézete volt, amikor a beteghez érkezett. Mikor aztán háztetesebben megvizsgálta, úgy találta, hogy a jelek arra vallanak, mintha az asszonnyal nadragulyát etettek volna. Az orvos ezt közölte is a mentővel, aki azonban valamelyes félreértésből kifolyólag mégis az első megállapítást írta a jelentésbe.

Varkovszky Anna egyébként, aki a történetek után tartózkodott attól, hogy Bittenbinderéknél máskor is egyék, annál is inkább, mert a teájában nadragulyamagokat talált, életben maradt és az előző tárgyalások során ki is hallgatták.

A tárgyaláson általános figyelem közepette tartotta meg Vascan Dimitrie dr. törvényszéki orvos a jelentését. Utalt arra, hogy már annak idején fölöslegesnek tartotta az exhumálásokat, mivel az áldozatokat olyan mérgekkel etették meg, amelyeknek minden nyoma rövidesen eltűnik a szervezetből. A törvényszéki orvos ezután pontosan ismertette a nadragulya és luminál kihatásait s a tüneteket, amelyeket ezek a mérgek előidéznek. Ilyen tüneteket észleltek az áldozatoknál. Az exhumálás után a hatóság hullarészeket küldött Bucarestibe vegyelemzésre s a legfelsőbb törvényszéki orvosbizottság megállapította, hogy a mérgegyomrait nem lehet kimutatni. A bizottság azonban az esetek körülményeiből ítélve azt is közölte, hogy az áldozatokat valószínűleg megmérgezték. A törvényszéki orvos a maga expozéjában is arra a következtetésre jutott, hogy mérgezésről van szó.

A bizonyítási eljárást ezzel befejezettnek tekintette a bíróság s így Catalina Traian ügyész vádbeszédére került a sor. Kétórás vádbeszédet mondott az ügyész. Vázolta a bünper nagy arányait és borzalmas voltát. Sorra vette az egyes vádpontokat és eseteket s aztán ezzel fejezte be:

— Ezek a bestidk a legnagyobb hidegvérűséggel eszelték ki terveiket, csak azért, hogy anyagi javakhoz jussanak, aljas alatomossággal több embert tettek el láb alól. Hatszoros, előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságért, gyilkossági kísérletért, csalásért és lopásért tartoznak felelni. Tetteikért megérdemlik a legsúlyosabb büntetést, amit a büntetőtörvénykönyv ilyen bünperetekre kiszab.

Kedden a védelemre kerül a sor.

* **Vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál** egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz kiadás, hig ürülést és kielégítő emésztést eredményez, melynek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Az orvosok ajánlják.

Római „lőszerraktárt” találtak egy angliai ásatás során. Londonból jelentik: A Dorset megyei Portland körül folyó ásatások során régi római „lőszerraktárt” találtak, mely több ezer kerek parittyaköböl áll. A kétezer éves lelet helyén valaha régi római erőd állt, s a Dorset megyei dombvidéken uralkodott. A régi római hadvezetőség Portland bennszülött lakosságát artotta a világ legügyesebb parittyalövőinek.

A devai időközi bizottság életét is meghosszabbították. Saját tud. A belügyminisztériumtól a napokban értesítés érkezett a városhoz, amelyben közlik, hogy a devai időközi bizottság működésének idejét 1937 május 15-ig meghosszabbították.

* **Hallgasson tanácsomra,** fejfájásnál dörzsölje be homlokát, halántékát valódi **Diana** sósborszesszel.

Kocsisgazdát,

erélyes, megbízható, aki magtárkezelést is vállal, keres Timișoara vidéki téglagyár. Ajánlatokat bizonyítványmásokkal, melyek nem küldetnek vissza, „Gazda” jellegre Frații Lux S. A. hirdetőjébe, Timișoara I. Strada Mercy 1. intézendők. Ugyanott **házőrzökutyákat,** tisztavérű kuvaszt keresnek.

„A diákok tanuljanak csendben és ne igazassanak.” București. Saját tud. A Mezőgazdasági Akadémiák hallgatói sztrájkjal fenyegető ultimátumot küldtek a földművelésügyi miniszternek, aki a kérdéssel kapcsolatban a következő kijelentést tette: — Ezt a módszert én nem tűröm. A diákok benyújthatják kéréseiket emlékiratok alakjában, kérhetnek nálam kihallgatást, de ultimátumokat visszautasítom. Szigorú vizsgálatot rendeltem el a vétkesek megbüntetésére. A diákok tanuljanak csendben s ne igazassanak és ne akarjanak törvényeket alkotni!

RABLÓBANDÁT SZERVEZETT EGY SZÜKÖTT BANDITA A BANATBAN. București. Saját tud. Timișoaráról jelentik: **Munteanu, a híres bandita megszökött a caransebesi börtönből s miután a banati hegyekben megszervezte bandáját, megkezdte működését. A csendőrség nagy felkészültséggel kezdte meg a munkát kézrekerítésére.**

Idegbaja miatt öngyilkosságot követett el egy nyugalmazott tábornok. (București.) Sandulescu Nicolae 60 éves nyugalmazott tábornok hétfőn este bucurești lakásán, ahol családjával együtt lakott, főbelötte magát és meghalt. Vacsora után fáradtágot színelve, visszavonult s hozzátartozói némsokára két revolverlövésre lettek figyelmesek. Berohantak hozzá s a tábornok a szoba közepén, átlőtt fejjel, vértócsában hevert. Két levelet hagyott hátra: egyet a feleségének és egyet a 2-ik hadtest vezető katonai ügyészének, amelyekben azt írja, hogy idegbaja miatt vetett véget életének.

ÖNMŰKÖDŐ HAMISPÉNZ-VIZSGÁLÓT TALÁLT FEL EGY AUSZTRÁLIAI MÉRNÖK. Sydneyből jelentik: **R. J. Lytle sidneyi mérnök olyan készüléket talált fel, mely kilencven másodperc alatt ezer pénzdarabot vizsgál és számlál meg s a hamisakat kilöki. A készülék, melyet az ausztráliai bank melbournei főpénztára kipróbált, villamosáram segítségével hasonlít össze minden egyes ellenőrzött pénzdarabot a mintaérmével s oly pontos, hogy a néhány évvel ezelőtt Kinában készült és Ausztráliában forgalomba hozott egy szilinges érméket is kidobja, mert az előírtnál négy százalékkal magasabb az ezüsttartalmuk.**

* **Jobb egy palack Diana sósborszesz,** mint kétheti ágybanfekvés.

Börtönből állították bíróság elé egy sikkasztó adóvégrehajtót. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Vasilescu Constantin volt sandominici állami adóvégrehajtó okmányhamisítással elkövetett sikkasztás miatt került két évre börtönbe. Utólag derült ki róla, hogy hivatalos hatalmával is több rendben visszaélt. Kalmár Dénesné sandominici székely asszonyt revolvere agyával súlyosan bántalmazta, amikor nem akarta engedni a lefoglalt tárgyak elvételét. A törvényszék most vonja felelősségre a verekedő adóvégrehajtót és egyenesen az auidi fegyházból állították bíróság elé. A törvényszék hivatalos hatalommal való visszaélés miatt újabb tíznapos elzárással sújtotta Vasilescut, aki az ítéletbe megnyugodott.

A VILÁG LEGNAGYOBB KÖNYVE A JOHANNESBURGI KIÁLLÍTÁSON. Johannesburgból jelentik: **A johannesburgi birodalmi kiállításon látható a világ legnagyobb könyve, amelybe a kiállítás minden látogatója beírja nevét. Az óriási könyv pompás zöld bőrötésű tábláit hatalmas aranyarkok, aranykapcsok és vésett feliratu aranylemez díszíti. Eddig 350 000 látogató írta be nevét, de többmillió név számára van hely. A kiállítás bezárása után az óriási könyvet tehergépkocsin az afrikai múzeumba viszik, ahol a kiállítás emlékeként őrzik meg.**

Zavarok a repülőbélyegek körül. Oradea. Saját tud. Több ízben megirtuk, hogy a régi kibocsátású repülőbélyegek 1936 december elsején elvesztették érvényüket és a posta felülportózáva azokat a leveleket, illetve levelezőlapokat, amelyekre régi repülőbélyegeket ragasztanak. Az új kibocsátású repülőbélyegek alkalmazását nem hirdette meg kellőképpen a postahivatal és így még ma is nagyon sokan régifajta repülőbélyegeket alkalmaznak postai küldeményeiken, amit az egyes postahivatalok minden alkalommal felülportóznak. Oradeán annál rosszabb a helyzet, mert a dohánytözsdek még mindig a régifajta repülőbélyegeket árusítják. Érdeklőtünk a postaigazgatóságon, ahol újólag kijelentették, hogy a régi kibocsátású repülőbélyegek érvényüket veszítették és figyelmeztetik a közönséget, hogy a dohánytözsdekben árusított régi repülőbélyegeket utasítsa vissza. Itt jegyezzük meg azt is, hogy Oradeán sehol sem lehet kapni számlához szükséges repülőbélyegeket, holott ezek rendkívül fontosak, mert a pénzügyvizsgátlóság közegei naponként ellenőrzik a vállalatok könyveinek és számláinak előírászerű felbélyegzését. A nagyvállalatok a fővárosból tudják beszerezni számlabélyegeiket, ami nagy utánjárás és külön költséget igényel.

ROMÁNIA A VIÁGBÉKE SZÜVETSEGBEN. București. Saját tud. A román békebizottság, amely a világbékeszövetség romániai tagozata, s amelynek elnöke **Titulescu,** felhívást intézett az ország politikai, gazdasági, vallási és társadalmi szerveihez, vegyenek részt a bizottság rendezésében 20-án megrendezett gyűlésen, amelyen képviselve lesznek Anglia és Franciaország békebizottságai. Tekintettel a világháború fenyegető veszedelmére, a békeszerződésekre a revizionista és harcias államok által való megszegésére s egyes román politikai pártok magatartására, — írja a felhívás, — a román nép kitart a békeszerető országok népei mellett, a béke fenntartásának gondolata mellett, a Népszövetség megerősítésével.

Halálos kőbányaszerencsétlenség. Mercurea-Ciuc. Saját tud. **Ferencz Sándor** 26 éves valea-strambai lakos épületalapozáshoz követ bányászott a kőzég mellett levő kőbányában. Feszítővasával meg akart bontani egy nagyobb kőréteget, mely rázuhant és maga alá temette a fiatal gazdát. Mire társai megszabadították a kőrétegtől, kiszenvedett. Megállapították, hogy a halálos balesetet senkit sem terhel felelősség.

Baldwin miniszterelnök elhagyja az alsóház ülését

Az angol alkotmányválság megoldásában kétségen kívül Baldwin miniszterelnöknek volt a legnagyobb szerepe. Képünkön a miniszterelnök az alsóház üléséről távozik, ahol bejelentette Edward király lemondását.

Féltékeny

Mi és én

Ne vegye rossznéven a gyenge nem, ha most az egyszer — minden lovagiasságunk fenntartása mellett is — külön véleményt jelentünk be.

Windsor Edwardról essék szó, akit néhány nappal ezelőtt még jogosan és törvénytelen ismert Nagy-Britannia királyának a történelem, de aki azóta önaratából visszaszállt a rangtalan honpolgárok milliói közé, hogy onnan huszonnégy óra leforgása mulva királlyá emelkedett fivére visszaszólítsa a királyi fenségek magas sarába. Mialatt Edward herceg a kék Duna játékos hőmpölygését élvezte a hajdani császárvárosban, világszerte annyit beszélnek róla, mint talán soha még más királyi hercegről. Különösen a hölgytársadalom tagjai csigázák áhítattá a trón és szerelem válságos összeütközését és Európában éppennygy, mint Kamcsatka hómezőin vagy a világ bármely más csücskében valószínűleg megégyezik az érzélgősségre hajló női vélemény, hogy annál szebb, annál lovagiasabb és férfiasabb tettet el sem lehet talán képzelní, mint a windsori herceg huszárvágását, amellyel egy óriási világbirodalmat dobott el magától — egy gyöngye s törékeny aszszonyért.

Az izlésről hiába is vitatkozunk. Ezt már így tartotta a klasszikus ókor bölcsesége is. Nem is szállunk bővebb vitába az örök-asszonyi véleménnyel, mely ellen hiába szegeznek az igazi férfias felfogást, hogy t. i. a tökéletes kötelesség- és felelősségvállalás a leglovagiasabb és legférfiasabb valami, különösen a mai recsegő-ropogó, zürzavarral teli világban és különösen olyan fontos, vigyázó-poszton, mint az angol világbirodalom uralkodójáé.

Bennünket inkább az a legfrissebb híresztelés kapott meg, amely szerint Edwardnak a trónról való távozását egyetlen, rövid szócska: a két betűből álló: „én” döntötte el. VIII. Edward — még mint király — nem akarta a parlamentet megnyitó trónbeszédében a királyi többest használni, hanem a „mi” szócska helyett az egyszámú „én” szóval kívánta jelezni magas királyi személyét még akkor is, mikor az angol birodalom színe-javához, a parlamenthez szökött. A baj állítólag ebből a két betűből keletkezett volna. Baldwin, az alkotmányosság és az ősi jogrendszer féltékeny öre erősen összekocantotta hagyományokat és alkotmányvédő véleményét, a hagyományok kálckájából merészen kiröppenni akaró királyi véleménnyel. Edward pedig a királyi többes és a polgári szürke „én” vitájába sürítve összes véleményeit az uralkodói terhek súlyáról, döntött: leteszi magáról a gondokat és megkötöttségeket jelentő királyi palástot...

Az angol nép fegyelmезetten vette tudomásul a királyi akaratot és ezzel mutatta meg igazi nagyságát. Hagyományok és alkotmányosság, vagy VIII. Edward, — ez volt a tétel. A birodalom népe pedig az előbbi választotta.

Csak az ilyen sorsdöntő elhatározások felvillanó fényében látszik meg egy nép igazi ereje. Az az erő, amellyel még a királyi fő iránti tagadhatatlan rajongáson is felül tud emelkedni egy hatalmas nép féltve őrzött hagyományainak és sokszázados, maszszív alkotmányának védelmében. A történelem mutatja majd meg, kinek volt igaza: a királynak-e vagy országának. Addig is azonban a „mi” és „én” figyelmeztető erejű történelmi tanulság marad a jelen és jövő számára.

Arvay Árpád.

Felülvizsgálják mindenki állampolgárságát

A belügyminisztérium rendeletet hűdőt az érdekelt területek valamennyi prefekturájának, az új intézkedés végrehajtására

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium elrendelte mindazon állampolgárok állampolgársági helyzetének a felülvizsgálását, akik a békeszerződések és az 1924. évi törvény alapján nyerték el a román állampolgárságot. Ebben az értelemben a belügyminisztérium körrendeletet küldött a csatolt területek valamennyi megyefőnökének, annak érdekében, hogy esetről-esetre vizsgálják felül az állampolgársági bejegyzéseket a megye területén. Azokat, akik tévedésből, vagy hamis uton nyerték el az állampolgárságot, törlik az állampolgári jegyzékből.

Mesés vagyonnal Romániába érkezett Al Capone hirhéd alvezére

A világhírű banditát külön testőrség és udvartartás veszi körül

Varsóból jelentik: Al Capone, a hirhéd amerikai gangster barátját és jobbkezét, Sikovszky Ábrahámot letartóztatták és a román határra szállították.

Sikovszky saját autóján érkezett Varsóba és a legegységesebb szállodában bérelt lakást. Letartóztatásakor 200.000 dollár készpénzt találtak nála. Kihallgatása során elmondta, hogy svájci és angol bankokban több mint 1 millió font sterling és 20 millió aranyfranknyi készpénze van és ezzel az összeggel akart a lengyel közgazdasági életbe bekapcsolódni.

Bucuresti. Saját tud. Sykovszky Ábrahám, Al Capone adjutánsa, akit Lengyelországból kiutasítottak, Bucurestibe érkezett s az Athene Palace szállodában szállott meg. Két csinos amerikai hölgy van a kíséretében és két barátja, akik testőrségét képezik. A lengyel hatóságok értesítették a román rendőrséget a magas vendég elbűveléséről és ezért a rendőrség számos óvatossági intézkedést tett, a dugszag gangster bucuresti tartózkodásával kapcsolatban s közvetlen információt kért a bécsi rendőrségtől, ahonnan régebben kapott egy köriratot, amely szerint egy Sykovszky Ábrahám nevű egyén, négy személy kíséretében elűnt Bécsből, éppen akkor, mikor newyorki megkeresésre le akarták tartóztatni. Amíg azonban a válasz meg nem érkezik, Sykovszky szabadon sétál a városban. Allítólag egymillió font sterling és 20 millió francia aranyfrank tulajdonosa.

VAN MÁR RÓZSA TÜVIS NÉLKÜL

Newyorkból jelentik: Stroj Ede atticai (Newyork állam) virágtenyésztőnek háromévi munka után sikerült tövis nélküli rózsát kitenyésztenie. Az egyetlen tövis nélküli rózsát az idén háromszor rózsát termelt.

Visszaélések a — börtönben. Timişoara. Saját tud. A helybeli ügyészségi fogházban visszaélések nyomára jutottak. Pop Jenő dr vezetőügyész előtt megjelent egy kiszabadult rab, akit csak a napokban helyeztek szabadlábra és elpanaszolta, hogy a letartóztatottaktól és elítéltektől a fogházban hetenként rendszeresen bizonyos összegeket zsarolnak ki. A pénzeket Avramescu fogházi könyvelő és Selegean főfoglár veszik át világitás vagy fűtés címén. A vezetőügyész rögtön vizsgálatot indított és megállapította, hogy a foglár és a könyvelő majd minden rabtól szedett be pénzeket. A tehetősebbektől azért is, hogy jobb cellát kapjanak, hogy felmentsék őket bizonyos munkák alól vagy más munkabeosztásra utalják őket. A főügyész a tapasztalatról jelentést tett a börtönügyi vezérigazgatóságnál, amely Constantinescu vezérfelügyelőt küldte ki a részletes vizsgálat megejtésére. A vezérfelügyelő megállapítása szerint a két börtönalkalmazott mintegy harminc esetben vett fel száz és ezer lei közötti összegeket a raboktól. A vezérfelügyelő a két alkalmazottnak állásaikból való azonnali felüggesztését kérte, ami meg is történt. Más irányban is vizsgálat indul. A rabok állítása szerint ugyanis nekik kellett volna az ügyészségi épület tatarozásához szükséges összeget összeadni — anyagbeszerzésre; a munkát ugyanis végezték, holt a tatarozás költségeire a megyefőnökség harmincezer leit adott. Így a vizsgálatnak kell azt is kideríteni, hogy mi történt a renoválás költségei körül.

KÖZGAZDASÁG

Mi újság a nemzetközi devizapiacra?

A Nemzeti Bank csak az angol font és a holland forint hivatalos árfolyamát emelte. Ujév előtt a bankok már nem folyósítanak új hiteleket

Bucurestiből jelentik: A nemzetközi deviza-piacokon az egyezményes nyugati valuták árfolyama alig változott az elmúlt hét folyamán, kivéve a francia frankot, amelynek árfolyama mindenütt kisebb hullámzásokat mutat. Zürichben a font 21.34¹/₂, a dollár 435.12, a holland forint 236.90, a francia frank 20.30, az olasz lira 22.92¹/₂, a lira bankjegye 20—20.40, a pengő hivatalosan 85.75, a csekkorona hivatalosan 15.40, a márka hivatalosan 175, a lei hivatalosan 3.25. A közép-európai valuták közül a pengő bankjegye 77.75—78.35-re, a schilling 77.30-ra lonyult a zürichi magánforgalomban. A leibankjegyek árfolyama tartott a külföldi magánforgalomban, a zürichi magánforgalomban 2.35—2.45-ös, a párizsi magánforgalomban 11.80—12.20-as árfolyamon jegyzik. Wienben a kompenzációs lei árfolyama 3.87—3.90-re javult. Budapesten változatlanul 2.80—3, Prágában 16.47—16.77-re javult a leibankjegyek árfolyama.

A Banca Nationala a font hivatalos árfolyamát 672.75—693.75 leire, a holland forint hivatalos árfolyamát 73—76.45 leire emelte, míg a többi összes árfolyamokat változatlanul hagyta. A szabadforgalmi devizák közül a márka 39.25—39.65 leire szilárdult, a többi lonyább, a pengő 25.75—26.25 lei, a schilling 25.6—25.80 lei, a csekkorona 4.63—4.69 lei, az olasz lira 5.93—6.03 lei.

A bucuresti magánforgalomban is az ár-

folyamok egy árnyalattal lonyábbak, bár a kínálat nem emelkedett, az aranyérmek és az arany ára szilárdabb. A bucuresti magánforgalomban: font 950—960 lei, dollár 191—195 lei, svájci frank 45.25—46.25 lei, francia frank 9.05—9.15 lei, holland forint 110—114 lei, márka 41—43 lei, pengő 35—36 lei, schilling 33.50—34.50 lei, csekkorona 6.30—6.40 lei, Napoleon arany 1265—1270 lei, aranyfont 1550—1570 lei.

Bucurestiben az év vége előtt szokásos csendesség érezhető a hitelpiacra, a bankok az üzletfeleiktől csak a folyó tételek fedezésére szükséges anyagokat veszik át, de — más évekhez hasonlóan, a készpénzkészlet növelése érdekében — új hitelek folyósítását újév utánra halasztják. A Banca Nationala vezetőse sem szándékszik újév előtt lényegesebb változtatásokat eszközölni hitelpolitikájában. Mindezek ellenére a leszámítolási kamattételek sem Bucurestiben, sem a vezető vidéki városokban nem változtak.

Módosítják a román-lengyel gazdasági és árucseres egyezményt. Bucuresti. Saját tud. Hétfőn este Varsóba utazott egy román küldöttség, hogy a lengyel bizottsággal megvizsgálja a román-lengyel gazdasági és árucseres egyezmény gyakorlati alkalmazásának módját, azzal a céllal, hogy az egyezményen bizonyos módosításokat eszközöljenek. A román küldöttséget Polizur mérnök, a külkereskedelmet szabályozó hivatal igazgatója vezeti.

SPORT

Súlyos vereséget szenvedtek a transsylvaniai ökölvívók

Muntenia—Transsylvania 14:2

Clujról jelentik: Zsufolt nézőtér előtt vívták meg Muntenia és Transsylvania ökölvívó csapatai bajnoki mérkőzésüket. A munteniai kerület, amely kétségtelenül az ország legfejlettebb bók-sporttal rendelkező kerülete, fölényesen nyerte a mérkőzést 14:2 arányban. Országárszünk ökölvívói nemrég még a legjobbak közé tartózták s a súlyos vereség arra mutat, hogy a versenyzők kiképzése és előkészítése nem történik azzal a gondossággal, amit el lehetne várni az ökölvívással foglalkozó egyesületektől. A kerületi szövetség vezetőire is sok munka vár az utánpótlás és nevelés megszervezése terén. Jelen esetben abban hibáztathatjuk a szövetséget, hogy a munteniai ökölvívókkal való találkozás előtti heteket nem fordította arra, hogy legalább bizonyos mértékben előkészítse a versenyzőket a nehéz csatára.

Az a körülmény, hogy a fővárosi versenyzők vezetője — Buzdugan — minden esetben a saját akaratát érvényesítette, különösen a bucurestiek sokszor szabálytalan harcmodora tekintetében, csak enyhíti a vereség nagyarányúságát. Ennél a pontnál ismét csak a helyi bírók hibáját tudjuk kiemelni. Ha még itthon, a saját rendezésükben lefolyó versenyen sem tudják keresztülvinni azt, hogy a küzdelem a szabályok keretei között folyék le s beletörődnek abba, hogy versenyzőik sport-szerűen okok miatt háttérbe szoruljanak, akkor nem sokat várhat tőlük a helyi ökölvívó sport. A mérkőzés egyébként érdekes s izgalmas volt. A sok kiütéses győzelem különösen tetszett a közönségnek. Eredmények:

Légsúlyban Radan M. a második menetben teljesen kiküszölte ellenfelét Stoica T-t, aki feladja a további küzdelmet. Bantamsúlyban:

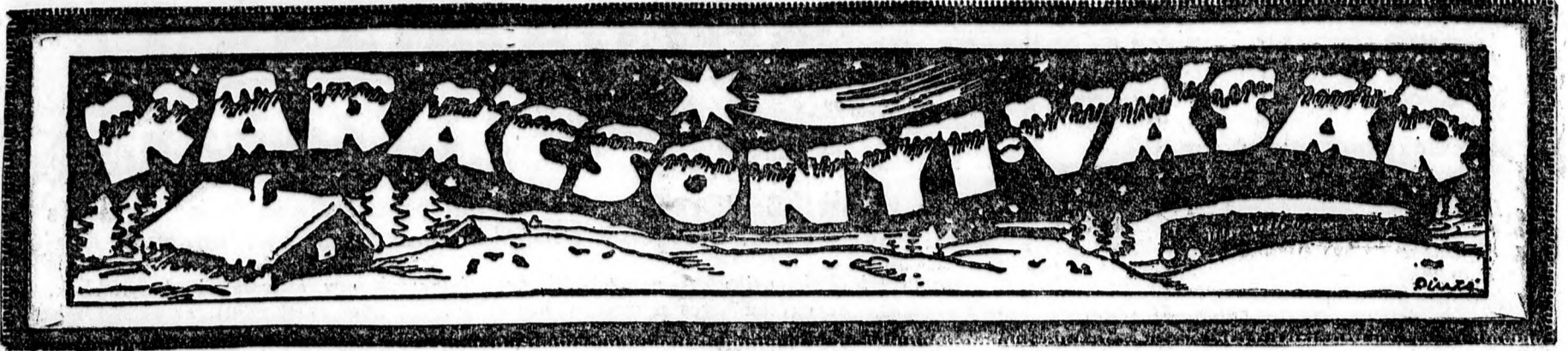
Gáspár M. a fővárosi csapat talán legjobb embere, a harmadik menet elején kiütötte Paizs T-t. Pehelysúlyban Doria-Daróczi T. pontozással győz Tichenez M. ellen. Tichenez során még a gyakori szabálytalan ütések sem segítettek. Könnyűsúlyban Roska M. a második menetben földre viszi Tatárt, akit kiszámolnak. Roska állandóan tiltott ütésekkel dolgozott s győzelmét is főleg ennek köszönhette. Kisközépsúlyban szintén kiütéses győzelem volt: P. Ionescu M. már az első menetben vezetett Dancillával. Kisebbsúlyban Tofan M. ellenfelét, Kádár T-t a harmadik menetben kiszámolták. Nehézsúlyban M. Stefanescu M. egyik ütésétől felrepedt Wachsmann T. homloka s kénytelen feladni a mérkőzést.

Pálffy ökölvívómester bemutató mérkőzései a szünetekben nagy tetszést keltettek.

Budapest—London 6:0. Londonból jelentik: Budapest asztali-tennisz csapata Barza, Szabados, Bellák összeállításban 6:0-ra győzött az angol fővárosi legjobbjai ellen.

A Törökvs fiatal boxolónak bemutatója. Oradea Saját tud. Vasárnap délután a Törökvs fiatal boxológárdája jólsikerült bemutatót rendezett. Öt pár fiatal ökölvívó lépett a porondra s mindnyájan nagy tetszést arattak. A sikerért nagy hála illeti Demendi edzőt, aki lelkiismeretesen készíti elő a fiukat. A bemutatón szépszámu közönség vett részt.

Telefon Club—Mures 7:3 (2:2, 1:0, 4:1). Tg. Muresről jelentik: A fővárosi csapat nehezen győzött az ujonnan alakult Mures jégkoronggütő csapata ellen.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Karácsonyi ajándékok:

Bangha: <i>Magyar jezsuiták Pom-bal börtönében</i>	ára	50 Lei.
P. Pál: <i>Az elveszett gyűrű</i> (Korda kiadás)	"	25 "
P. Pál: <i>A szeretet művésze</i> (Korda kiadás)	"	25 "
Csávossy: <i>Egy élet Jézusért</i> (Korda kiadás)	"	30 "
Müller: <i>Legyetek tökéletesek</i> (Korda kiadás)	"	35 "
Beaudenon—Gergely: <i>Elmélkedések</i> (Korda kiadás) II.	"	200 "
Csávossy: <i>Kereszt és feltámadás</i> (Korda kiadás)	"	235 "
Csávossy: <i>Védőszentek</i> (Korda kiadás)	"	165 "
Endrődy: <i>Jézus nyomában</i> (Korda kiadás)	"	115 "
Krane: <i>Véres csillag</i> (Korda kiadás)	"	110 "
Markó: <i>Szibérián át a kolostorig</i> (Korda kiadás)	"	60 "
Szívós: <i>A ma diákja</i> (Szt. István társ. kiadás)	"	120 "
Megyesi: <i>Az isteni kegyelem anyja</i> (Szent István társ. kiadás)	"	90 "
Schütz: <i>Órség</i>	"	140 "

Regények és útleírások:

Rendl: <i>A messi út</i> (Szent István kiadás)	ára	35 Lei.
Nagy Méda: <i>Hét ősz, egy tavasz</i> (Szent István kiadás)	"	35 "
Krane: <i>A jó Isten hegedőse</i> (Szent István kiadás)	"	158 "
Pericard: <i>Egy apa regénye</i> (Szt István kiadás)	"	158 "
Bordeaux: <i>Veszedelemes játék</i>	"	158 "
Crawford: <i>Küzdelemes szerelem</i>	"	158 "
Sienkiewicz: <i>Tűzzel-vassal</i>	"	158 "
Bottom: <i>Orvosok</i>	"	126 "
Tarczai: <i>A budai gyár</i>	"	140 "
Crawford: <i>Corleone</i>	"	140 "
Sienkiewicz: <i>Volodijovszky úr</i>	"	110 "
Tarczai: <i>Masolino</i>	"	105 "
Bouret: <i>Megőrt pecsét</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	95 "
Lermite: <i>A vén leány</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	110 "

Claudel: <i>Selyemcipő</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	110 "
Szerafini: <i>Lola naplója</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	40 "
Szerafini: <i>A másik</i> (Mária kongregáció kiadás)	"	60 "
Le Fort: <i>A gettóból jött pápa</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	100 "
Krane: <i>A Názáreti</i> (Korda kiadás)	"	85 "
Krane: <i>Magna Peccatrix</i> (Korda kiadás)	"	110 "
Gáspár: <i>A világ orvosa</i> (Szent István Társulat kiadás)	"	180 "
Rachmanova: <i>Szerelem, cseka, halál</i> (Dante kiadás)	"	100 "
Rachmanova: <i>Házasság a vörös viharban</i> (Dante kiadás)	"	100 "
Rachmanova: <i>A bécsi tejasszony</i> (Dante kiadás)	"	100 "
Rachmanova: <i>Gyermekkorom</i> (Dante kiadás)	"	100 "
Rachmanova: <i>Irgalom</i> (Dante kiadás)	"	100 "
Szikra: <i>Mária, aki Máriának született</i>	"	145 "
Apponyi: <i>Élmények és emlékek</i>	"	235 "
Allan: <i>Anthoni Adverse</i> (Singer és Wolfner kiadás)	"	432 "
Mauriac: <i>Frontenac misztérium</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	75 "
Pakocs: <i>Édua áldozata</i> (Korda kiadás)	"	130 "
Erdősi: <i>Napsütéses Indiában</i> (Szent István kiadás)	"	215 "
Sebők: <i>Öt világrészen keresztül</i> (Szt István társulat kiadás)	"	150 "
Bangha: <i>Róma lelke</i> (Korda kiadás)	"	110 "
Bangha: <i>Amerikai missziós körutam</i> (Mária Kongregáció kiadás)	"	40 "
Bangha: <i>Dél keresztje alatt</i> (Korda kiadás)	"	125 "
Böle: <i>Spanyol földön</i>	"	285 "
Nyisztor: <i>Felhőkarcolók, házatlanok</i>	"	95 "
Kühár: <i>Barlangok, sírok, kupolák</i>	"	40 "
Kalmár: <i>Ismeretlen népek</i>	"	227 "
Lischerong: <i>Magyar jezsuiták Kínában</i>	"	160 "

Tóth Tihamér művei:

Tóth: <i>Krisztus király</i>	ára	240 Lei.
Tóth: <i>Hiszek egy Istenben</i>	"	240 "
Tóth: <i>Hiszek az egyházban</i>	"	240 "
Tóth: <i>Hiszem az örök életet</i>	"	240 "
Tóth: <i>A szenvedő és győzedelmes Krisztus</i>	"	240 "
Tóth: <i>Tízparancsolat, I.</i>	"	240 "
Tóth: <i>Tízparancsolat, II.</i>	"	240 "

Lelki élet könyvei:

Brentano: <i>A mi Urunk Jézus Krisztus kínszenvedése</i>	ára	120 Lei.
Horváth: <i>Eletéptés</i>	"	65 "
Tanquerei: <i>Aszkétika és misztika</i>	"	350 "
Eberhammer: <i>Példák az életből</i>	"	205 "
Csávossy: <i>Együtt a Mesterrel</i>	"	110 "
Bíró: <i>E jelben győzni fogsz</i>	"	20 "
Müller: <i>Ferrero M. Benigna Consolata élete</i>	"	95 "
Müller: <i>Farkasok között</i>	"	55 "
Tomka: <i>Három nap a Marrezában</i>	"	130 "
Plus: <i>Hogyan imádkozunk?</i>	"	45 "
Tissot: <i>Hibáink jórafordításának művészete</i>	"	80 "
Lehodey: <i>Isten kezében</i>	"	120 "
Willam: <i>Jézus élete</i>	"	235 "
Müller: <i>A jó Isten</i>	"	75 "
Plus: <i>A kereszt királyi útja</i>	"	90 "
Kemenes: <i>Királyi papság</i>	"	145 "
Elekes: <i>Krisztust, kenyeret</i>	"	165 "
Schmiedt: <i>Lelket az életbe</i>	"	110 "
Blázovich: <i>A legfőbb válság</i>	"	60 "
Blázovich: <i>A csend mélységei</i>	"	105 "
Kühár: <i>Liturgikus Lexikon</i>	"	215 "
Boue: <i>Mit rejt a jövő?</i>	"	35 "
Müller: <i>A nagy szentség szolgálatában</i>	"	90 "
Csávossy: <i>Nagy király nyomdokain</i>	"	235 "
Csávossy: <i>Örök igazságok</i>	"	235 "
Esser: <i>Negyedóra a szószéken. I., II., III.</i>	"	255 "
Kühár: <i>Örök élet forrása</i>	"	130 "
Eymard: <i>Szentáldozás életforrás</i>	"	80 "
Eymard: <i>Isteni nagy Szentség</i>	"	80 "
Walter: <i>Üdvözlegető Mária</i>	"	110 "
Oslay: <i>Szabin testvér</i>	"	120 "
Krane: <i>Szennai legenda</i>	"	105 "
Müller: <i>Szent bilincsek</i>	"	55 "
Kárpáti: <i>A szeretet apostola</i>	"	70 "
Müller: <i>Szeressétek egymást</i>	"	35 "
Legeza: <i>A világmiszió hősei</i>	"	60 "

Legalább 500 lei értékű rendelés esetén 5%, legalább 1000 lei értékű rendelés esetén 10% kedvezmény január 15-ig

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 80 lei (Az állást keresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Jókarban
levő gyermekköcsis-sürgősen megvételre keresek. Címet a kiadóba.

Jóhangu
Schiedmayer piano eladó. Németh, Fügérás, Piata Mihai Viteazul 9. szám.

Jutányos áron
sürgősen eladó egy jókarban lévő kétajtós, polcos, fiókos szekrény és egy íróasztal. Cím: Oradea, Str. Alexandri 51., balra első ajtó.

Eladó
ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karú csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Különféle

Üzletemet áthelyeztem Str. Porumbelului 3. sz. alá. Pollmann, hentes és mészáros.

Gyomorégés,
és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lei. Lerakat. Csanda gyógyszerár Oradea.

Mindenféle
borotvát, kést, ollót, hajvágógépet legjobban köszörül ifj. Kelemen János, Oradea, Piata Mihai Viteazul (Strada Avram Jancu sarok).

MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Lakás

Urinőnek
kiadó utcai parkettes szép nagy szoba, előszobával, butor nélkül. Oradea, Str. Millerand 3. szám. I. emelet.

Világos,
utcai butorozott szoba a központban azonnalra kiadó. Oradea, Strada Duca 8. I. em.

Két utcai szoba
konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Str. Leagănuului 12

Alkalmazás

Gyermekszertető
mindenes felvétetik jó bizonyítvánnyal. Cím: Oradea, Str. Sztaroveszky 17-a.

Középkori úri nő
betegápolás és kezelésben nagy gyakorlattal idős, magános uriemberhez ajánkozik, háztartást is vezet. Özv. Lippert Bóáné, Oradea, Str. Gh. Lazar No. 7.

PUHA ÖLMÖT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Figyelem!

Legolcsóbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készen Mindenféle gyapjú fonalak és felvétel anyagok, mintázott és festett zsákszőnyegek nagy választékban. Hozzávaló sodrott gyapjú fonalak minden színben csak a „FORTUNA” szővőműben szerezhetők be. Oradea, Strada Vlăhuța 4. szám, az udvarban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körirógépén a, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.